

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Huoltajien tyytyväisyys koulun toimintaan

Kehityspalaute - Kivirannan alakoulu

Anu Ojatalo ja Henna Saunamäki

Kansalaistoiminnan – ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

Toukokuu 2010

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Anu Ojatalo ja Henna Saunamäki	Sivumäärä 41 ja 3 liitesivua
Työn nimi Huoltajien tyytyväisyys koulun toimintaan, Kehityspalaute - Kivirannan koulu	
Ohjaava opettaja Jaana Kyllönen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Kivirannan koulu, rehtori Ilpo Husa	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyössä lähdettiin selvittämään Kivirannan koulun oppilaiden huoltajien tyytyväisyyttä koulun toimintaan yhteistyössä Kivirannan koulun kanssa. Tavoitteena oli koota huoltajien kokemukset ja näkemykset koulun toiminnasta ja sen onnistumisesta. Tarkoituksena lisätä kodin ja koulun yhteistyötä sekä antaa huoltajille mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan. Tätä varten laadittiin selkeä ja ytimekäs kehityspalaute-lomake, jota mahdollisesti käytettäisiin jatkossakin huoltajien tyytyväisyyden kartoittamiseen. Kehityspalaute-lomake lähetettiin oppilaiden mukana heidän huoltajilleen täytettäväksi. Vastauksien pohjalta laadittiin tutkimustulokset ja kehitysideoita.</p> <p>Opinnäytetyön kehityspalaute-lomake pohjautui kvantitatiiviseen lomakehaastattelun teoriaan. Kehityspalaute-lomake oli puolistrukturoitu. Strukturoidut kysymykset antoivat tilastollista tietoa huoltajien tyytyväisyydestä. Avoimet kvalitatiiviset kysymykset antoivat syvällisempää tietoa huoltajien ajatuksista ja mielipiteistä. Opinnäytetyön teoriaosiot ovat suoraan yhteydessä tutkimustuloksiin ja auttavat sisäistämään kokonaisuuden.</p> <p>Kehityspalaute-lomake lähetettiin 238 talouteen ja vastauksia saatiin 160 kappaletta. Vastausprosentiksi tuli 67,23 prosenttia, joka takaa opinnäytetyön tutkimuksen luotettavuuden. Kehityspalaute-lomakkeen neljän osa-alueen; kodin ja koulun yhteistyö, koulun kasvatustyö, koulun ilmapiiri ja muut (ruoka, kuljetus ja siisteys) keskiarvot pyörivät arvosanan neljä lähellä. Käytössämme oli Likertin asteikon mukainen numeroskaala 1=tyydyttävästä 5=kiitettävään. Tuloksista näkyy huoltajien tyytyväisyys koulun toimintaan, vaikka avoimista kohdista nousi esille kehitysideoita ja koulun toimintaan liittyviä kokemuksia. Koulun kasvatustyön osion keskiarvo oli paras tutkimuksessa, joka kertoo koulun onnistuneen työssään. Avoimista kysymyksistä nousi esille tiedottaminen, koulukuljetus, koulukiusaaminen ja koulun piha-alue.</p> <p>Saatujen tuloksien avulla voidaan puuttua tuloksista esille tulleisiin epäkohtiin ja pyritään parantamaan koulun toimintaa. Tuloksia hyödynnetään seuraavan lukuvuoden 2010–2011 opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tämä opinnäytetyö mahdollistaa huoltajien mielipiteiden huomioonottamisen ensivuoden opetussuunnitelmaa rakennettaessa. Opinnäytetyö prosessi kehitti askeleen eteenpäin Kivirannan koulun ja Humanistisen ammattikorkeakoulun, Tornion kampuksen yhteistyötä.</p> <p>Tämä opinnäytetyö on tärkeä, koska koulumaailma on muuttunut viime aikoina haastavampaan suuntaan. Koulun henkilökunnan työ helpottuisi, jos heidän avukseen voitaisiin palkata koulu yhteisöön yhteisöpedagogi tai nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja. Näiden kahden ammattialan kasvatusta lähtökohdat ovat erilaiset ja nämä voisivat toimia hyvin yhteistyössä kasvattaessa lapsia tasapainoisiksi aikuisiksi. Koulumaailman tarkoituksena on pääsääntöisesti lisätä lapsen teoreettista tietoa. Yhteisöpedagogin ja nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan lähtökohdaksi on kasvattaa lapsen tietoa kokemuksien avulla.</p>	
Asiasanat , peruskoulun ala-aste, perusopetuslaki, koulukasvatus, koulu yhteisö, koulu ympäristö, kouluyhteistyö, koulukulttuuri	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree in Civic Activities and Youth Work 210 ECTS

ABSTRACT

Author Anu Ojatalo ja Henna Saunamäki	Number of Pages 41 and 3
Title Guardians satisfaction with school activities - Development Feedback - Primary Kiviranta	
Supervisor Jaana Kyllönen	
Subscriber and/or Mentor Primary Kiviranta, principal Ilpo Husa	
Abstract <p>This thesis was started to examine how satisfied guardians are with Kiviranta school. The aim was to gather views and experiences of guardians with school activities and its success. The purpose was to increase home-school cooperation and to give guardians the opportunity to influence school activities. For this purpose, clear and concise forms were drawn up, which may be used to continue the same purpose. Development feedback forms were sent to parents of pupils involved to be filled. Research and development ideas were based on the answers.</p> <p>This survey form was based on a quantitative theory of the interview form. Development feedback forms were half-structured. Structured questions gave statistical information on guardian satisfaction. Open questions gave qualitative in-depth information on guardians, their ideas and opinions. The theoretical sections are directly related to the research results and help to internalize the whole.</p> <p>Development feedback forms were sent to 238 guardians and responses were received from 160 guardians. The response rate was 67,23 percent, which guarantees the reliability of the thesis research. Development feedback forms cover four sub-areas: cooperation between home and school educational work, school climate, and other (food, transport and cleanliness) rotary grade averages close to four. We used a number of scales which were based on the Likert scale 1-5. The results of guardian satisfaction in school activities, even though the outstanding points raised in developing ideas and experiences related to school activities. The school had an average breeding section of the best research, which tells of the school's success in their work. Open questions raised awareness of school transport, school bullying and school yard area.</p> <p>Based on the results, it can help to address deficiencies raised in the results and seek to improve school activities. Results are used in the next school year 2010-2011 curriculum building. This study allows guardian views to be taken into account in next year's curriculum building. This thesis developed the process a step further between Kiviranta School and University of Applied Sciences Tornio Campus.</p> <p>This study is important because the school world has changes in recent times, more challenging directions. School staff work easier if they could employ to assist the school community educator or youth and Leisure Instruction. These two professional educational starting points are different and they could work well in collaboration to educate children in a balanced adult. The school aims to rule the world to increase theoretical knowledge of the child. Community educator and youth and recreation director starting point is to increase the child's knowledge through experience.</p>	
Keywords grade school, basic education act, school education, school community, school environment, school comfort, school culture	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
1 JOHDANTO	5
2 KIVIRANNAN KOULU	6
2.1 Kivirannan koulun perustiedot	6
2.2 Kivirannan koulun ympäristö ja toimitilat	6
2.3 Valtakunnallinen opetussuunnitelma Kivirannan koulussa	7
3 TOIMIVA KOULU	8
3.1 Koulun toiminta	8
3.2 Koulun turvallisuus	9
3.3 Koulukiusaaminen	10
3.4 Koulun viihtyvyys	11
3.5 Koulun ruokailu ja kuljetus	12
4 YHTEISTYÖ	13
4.1 Kodin ja koulun yhteistyö	13
4.2 Koulun viestintä	13
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	15
5.1 Opinnäytetyön muotoutuminen	15
5.2 Kyselylomake ja aineistonkeruu	16
5.3 Tutkimusmenetelmä	18
5.4 Luotettavuus ja eettisyys	19
6. TUTKIMUSTULOKSET JA YHTEENVETO	21
6.1. Vastausten määrä	21
6.2. Kodin ja koulun yhteistyö	22
6.3. Opetus ja kasvatustyö	24
6.4. Koulun ilmapiiri	25
6.5. Ruoka, siisteys ja koulukuljetus	27
6.6. Palautteen vapaa sana	28
7 KEHITYSIDEAT	29
7.1 Teemakuukaudet	29
7.2 Koulukuljetus	33
7.3 Tiedottaminen ja yhteisöllisyys	34
7.4 Yhteisöpedagogi koulussa	36
8 POHDINTA	37
LÄHTEET	40
LIITE	42
LIITE 1: Kehityspalaute	42

1 JOHDANTO

Aloittaessamme opinnäytetyön tekemisen meillä oli vain omat kokemukset ala-aste maailmasta ja vähän tietoa, jotka olimme keränneet elämämme varrella koulumaailman toimivuudesta. Saimme mahdollisuuden tutkia Kivirannan koulun toimivuutta, koska ensimmäinen tutkimusaiheemme ei saanut ilmaa siipiensä alle. Kivirannan koulun rehtorilla oli antaa meille suoraan uusi opinnäytetyön aihe, kun kysyimme häneltä olisiko Kivirannan koululla tarvetta jonkinlaiselle tutkimukselle. Olikin mieleistä lähteä tekemään uutta suunnitelmaa opinnäytetyölle, kun opinnäytetyö oli yhtäkkiä työelämälähtöinen.

Aiheen muutoksen myötä aikataulumme oli yhtäkkiä nopeatempoinen ja asiat alkoivat rullata eteenpäin. Olemme tehneet tämän työn vajaassa kolmessa kuukaudessa, joka on pitänyt työn tekemisen tiiviinä ja pitänyt tällä tavoin ajatukset kasassa. Työ on mielestämme selkeä ja helppolukuinen. Olemme pyrkineet rakentamaan työn siten, että lukijan olisi helppo seurata punaista lankaa ja saisi tällä tavoin tarvittavan pohjatiedon työmme tarkoituksesta heti työn alkuvaiheessa.

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli laatia yhteistyössä Kivirannan koulun kanssa toimiva kehityspalaute-lomake, tuloksien analysointi ja niiden pohjalta kehitysehdotuksien keksiminen. Kehityspalaute-lomakkeella selvitettiin Kivirannan koulun oppilaiden huoltajien tyytyväisyyttä koulun toimintaan. Tavoitteena oli muodostaa kehityspalaute-lomake, jota voitaisiin käyttää jatkossa vuosittain. Opinnäytetyömme oli ensimmäinen näin laaja kokonaisuus, joka tutki Kivirannan koulun huoltajien tyytyväisyyttä koulun toimintaan.

Aihe kasvoi sitä kiinnostavammaksi mitä pidemmälle pääsimme työn teossa. Aiheesta tuli vastaan paljon asioita, joita olemme pohtineet yhdessä, erikseen ja muiden ihmisten kanssa. Kehityspalautteen vastaukset toivat esille paljon tietoa siitä, kuinka maailma on muuttunut omista ala-aste ajoistamme. Vastauksista nousi esille meille myös täysin uutta tietoa, jota emme osanneet odottaa. Osa vastauksista herätti muistoja omilta koulutaipaleiltamme. Oli hienoa huomata miten koulumaailman muutoksista huolimatta jotkin asiat olivat kuitenkin säilyneet ennallaan.

2 KIVIRANNAN KOULU

2.1 Kivirannan koulun perustiedot

Perusopetuslain mukaisesti kunnan on järjestettävä sen alueen oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Opetuksen tulee sijaita lähellä lasta, jotta koulumatka on turvallinen ja etäisyydet eivät ole liian pitkiä. Kivirannan koulu on 315 oppilaan lähikoulu, joka sijaitsee Torniossa. Koulu sijaitsee Kivirannalla ja toimii yhtenä keskeisenä toimipisteenä kaupunginosassa. Kyseinen rakennus on otettu käyttöön vuonna 1973, sitä laajennettiin vuonna 1986. Kivirannan koulu on toiminut jo vuodesta 1916. Nykyisessä koulurakennuksessa on paljon toimintaa. Erilaiset harrastustoiminnat, esikoulu, hammaslääkäri, nuorisotila, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä monet muut erilaiset ajanvietto mahdollisuudet sijaitsevat juuri kyseisellä koululla. Onkin selkeää, että koulu on yksi tärkeä osa Kivirantaa ja kaikki alueen asukkaat tietävät paikan. (Kivirannan koulu 2010; Perusopetuslaki 628/1998.)

Kivirannan koulussa on tällä hetkellä luokat 1.-6. sekä dysfasia- ja joustoluokka. Jokaisella luokalla on oma luokanvalvoja, lisäksi koulussa työskentelee keittiöväki, siivoajat, tuntiopettajat, avustajat ja rehtori. Koulussa on turvallisia aikuisia, jotka ovat siellä oppilaita varten. Oppilaita varten toimii alueella myös vanhempainyhdistys, joka on lähivuosina lisännyt toimintaansa. (Kivirannan koulu 2010.)

2.2 Kivirannan koulun ympäristö ja toimitilat

Kivirannan koulun ympäristö on viihtyisä ja mukavan näköinen, jossa voi nähdä lasten leikkivän kouluaikana, iltaisin ja viikonloppuisin. Piha-alueella on paljon virikkeitä, jotka innostavat lapsia leikkimään. Erilaiset kiipeilytelineet, kiikut, maalit, korit ja pelikaukalo antavat hyvät puitteet erilaisille peleille ja leikeille. Tämän kaiken lisäksi asfalttialueille on maalattu eri leikkien ääriviivoja, kuten erilaiset hyppyruudukot ja piki-padan rajat. Koulun läheisyydessä on pelikenttä ja pururata, jotka toimivat talvella luisteluratanä ja hiihtolatanä. Alue toimii hyvin lapsille. Koulu on rajattu aidoilla, joka

tulee tarpeeseen lähellä kulkevan tien vuoksi. Piha-alueen toimivuutta koulupäivän aikana lisää myös jaotellut alueet luokka-asteittain. (Kivirannan koulu 2010.)

Kivirannan koulun rakennus on ulkopuoliselle sokkeloinen ja vaikeasti hahmotettavissa. Rakennuksessa on melkein 20. luokkahuonetta sekä sen lisäksi muita tiloja kuten ruokala, opettajainhuone ja liikuntasali. Tämä kertoo rakennuksen koosta ja on ymmärrettävää, että rakennusta on vaikea nopeasti hahmottaa. Rakennuksessa on tämän kaiken lisäksi vielä erikseen esikoulutilat, nuorisotoimentilat, joissa pyörii aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kansalaisopiston tilat. (Kivirannan koulu 2010.)

2.3 Valtakunnallinen opetussuunnitelma Kivirannan koulussa

Opetussuunnitelma perustuu perusopetuslain määräämään säädökseen ja sitä päivitetään aina ennen alkavaa lukuvuotta koulukohtaisesti. Opetussuunnitelma sisältää opetuksen tavoitteet, sisällön ja muodon koulukohtaisesti, jotka ovat aina sidoksissa toisiinsa. Tämä toimii apuna opettajien kasvatustyössä antaen toiminnalle kehykset. Perusopetusta koskevat valtakunnallisesti ja paikallisesti päätökset muodostavat perusopetusta ohjaavan kokonaisuuden, joka koostuu seuraavasti:

- perusopetuslaki ja –asetus,
- valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta,
- esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet,
- opetuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma ja
- opetussuunnitelmaan perustuva perusopetusasetuksen 9.§:n mukainen vuosittainen suunnitelma. (Hellström 2008, 222–225; Perusopetuslaki 628/1998; Perusopetuksen opetussuunnitelma 2005, 8-9.)

Kivirannan koulun opetussuunnitelma on yhtenäinen kaikkien muiden Tornion alakoulujen kanssa. Opetussuunnitelmassa tulee esille kaikki opetettavat asiat aine- ja ikäluokkakohtaisesti. Tornion koulujen opetussuunnitelma on rakennettu siten, että jokaisen luvun alussa määritellään Opetushallituksen laatimien perusopetuksen ope-

tussuunnitelman perusteet, jonka jälkeen on tarkennettu Tornion kuntakohtaiset osuudet. Opetussuunnitelmaa ei ole välttämättömästi tarkentanut kuntakohtaisesti. Tornion kaupunki on kuitenkin tarkentanut opetussuunnitelmaa ja Kivirannan koululla on vielä koulukohtaiset tarkennukset. Kivirannan koulun tarkennuksista löytyy lisää tietoa arvoista, toimintatavoista, toimintakulttuurista, oppimisympäristöstä, työtavoista, aihekokonaisuuksista, ohjauksen järjestämisestä, oppilashuollosta, kerhotoiminnasta sekä kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä. (Perusopetuksen opetussuunnitelma 2005, 8.)

Kivirannan koulun kasvatuservat painottavat selkeästi lapsen itsearvostuksen ja itsetunnon kasvattamisen tärkeyttä. Lisäksi kasvatetaan itsenäisiä eteenpäin pyrkiviä yhteiskunnan jäseniä. Kivirannan koulun kasvatustyöhön kuuluu suurena osana myös ympäristön kunnioittaminen ja kestävän kehityksen tärkeyden ymmärtäminen. Ympäristö kasvatukseen kuuluu myös osaksi nykyteknologian tuotteiden elinkaari. Teknologia- ja mediakasvatus on otettu huomioon erikseen Kivirannan koulun opetussuunnitelmassa, joka kertoo Kivirannan koulun olevan yhteiskunnallisen trendin mukainen. Kivirannan koulu haluaa selkeästi myös painottaa erilaisuuden, kansainvälisyyden ja kulttuurin arvostusta ja tärkeyttä. Kivirannan koulun opetussuunnitelmassa oli myös hyvin huomioitu liikenneturvallisuus ja sen opetuksen toteutus. Lisäksi kyseinen kansio sisälsi kriisisuunnitelman ja uudelle työntekijälle tarkoitetun perehdytysosion. (Kivirannan koulun opetussuunnitelma 2006.)

3 TOIMIVA KOULU

3.1 Koulun toiminta

Toimiva koulu koostuu useista eri palapelin paloista. Yksittäisinä palasina toimii esimerkiksi koulun turvallisuus, vuorovaikutus, ilmapiiri ja viihtyvyys. Koulun työntekijöillä on suuri haaste toimia hyvinä kasvattajina, jotka välittävät ja antavat rajat lapsille. Lapset eivät kuitenkaan ole suorittajia vaan ihmisiä, jotka ovat kasvuvaiheessa. Kasvua tulisi tukea ja yksilölliset tarpeet tulisi huomioida.

Koulun toimivuuden avuksi Suomen valtio on laatinut perusopetuslain, joka on laadittu säätämään koulun perusopetusta ja oppivelvollisuutta. Toiminnan tavoitteena on turvata lapsen kasvu tasapainoiseksi aikuiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Opetus tarjoaa lapsille tietoa ja taitoa, jota tarvitaan joka päivässä elämässä. Tällä edistetään sivistystä ja tasa-arvoisuutta ihmisten kesken. Opetuksen perusteet ja toimintamallit ovat maanlaajuisesti samanlaiset kaikissa kouluissa. Koulun kasvatustyötä tulee tehdä yhteistyössä kotien kanssa. (Perusopetuslaki 628/1998.)

3.2 Koulun turvallisuus

Opetussuunnitelmaa laatiessa täytyy huomioida turvallinen oppimisympäristö. Väki-valta, koulukiusaaminen ja häirintä pitäisi pystyä kitkemään kokonaan pois kouluympäristöstä. Koulu on vastuussa tämän valvonnasta ja sääntöjen noudattamisesta. Koulun kuuluu laatia myös alueelleen järjestyssäännöt, jotka koskevat kaikkia koulussa työskenteleviä. Tällä on tarkoitus turvata koulu yhteisön turvallisuus ja viihtyisyys. (Perusopetuslaki 628/1998.)

Koulun turvallisuus on varsinkin nykyään saanut medialta paljon huomiota ja yhä hurjempia asioita tapahtuu myös suomalaisissa peruskouluissa. Tästä syystä koulun turvallisuus säädöksiä on alettu tarkastelemaan ja etsitään yhä toimivampia menetelmiä koulun turvallisuuden takaamiseksi. Tutkimuksen mukaan 45 prosenttia kaikista koulun tapaturmista tapahtuu välitunneilla. Tämä on varmasti yksi syy, miksi koulun välituntien ohjattu toiminta on noussut suosioon ja välituntivalvontaa on lisätty. Välituntivalvonta kuuluu opettajien virkatehtäviin. Perusopetuslaissa on määritetty koulun turvallisuuteen liittyvät asiat ja jokaisessa koulussa tulee olla turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelman tarkoitus on turvata lapsille ja henkilökunnalle turvallinen toimintaympäristö. (Hellström 2008, 339–340; Perusopetuslaki 628/1998.)

3.3 Koulukiusaaminen

Koulukiusaaminen on suurin vuorovaikutukseen liittyvä haaste kouluympäristössä. Koulukiusaamista ilmenee kaikissa kouluissa joissakin määrin ja tämä on pahin vihollinen kasvavan lapsen terveen itsetunnon kehittymiselle. Koulukiusaamisessa on aina kyse vuorovaikutuksesta. Kiusaamiseen tarvitaan aina yhteisö, jossa jäsenten välinen vuorovaikutus kehittyy kiusaamiseksi. Tämä voi ilmetä fyysisenä tai psyykkisenä kiusaamisena, joka tavallisesti kohdistuu pitkä-aikaisesti yhteen henkilöön. Kiusaajat eristävät kiusatun heidän omasta läheisyydestään ja ovat hänen kanssaan tekemisissä vain silloin, kun hakevat kiusaamisesta viihdykettä kiusatun kustannuksella. Tämän kaltaisen käyttäytymisen myötä kiusattu hiljalleen eristetään koko yhteisöstä ja lopulta hän muuttuu näkymättömäksi yhteisön jäseneksi. Koulukiusaaminen vaikuttaa ihmiseen hänen koko elämänsä ajan ja siitä syystä koulukiusaaminen pitäisi pystyä kitkemään kokonaan pois kouluista. Koulukiusaamisessa on kyse myös koulun ilmapiiristä ja turvallisuudesta. (Hamarus 2008, 11–13, 75–80; Hamarus 2009, 129–135.)

Koulukiusaaminen voi kohdistua oppilaaseen, opettajaan tai muuhun koulun työntekijään. Oppilas voi kiusata toista oppilasta, opettajaa tai koulun työntekijää. Opettaja voi kiusata oppilasta, toista koulun työntekijää tai oppilaan huoltajia. Huoltaja voi kiusata opettajaa. Myös muut koulun työntekijät voivat kiusata opettajaa tai oppilasta. Jokainen koulun yhteisön jäsen voi joutua kiusaamisen uhriksi tai voi toimia kiusaajana. Kiusaaminen voi ilmetä sanallisena, syrjimisena, fyysisenä, prosessimaisena ilmiönä, suhdekriisinä, häirintänä ja ärsytyksestä johtuvana kiusaamisena. Pojat ja tytöt kiusaavat yleensä eri tavalla. Tyttöjen kiusaaminen on enemmän henkistä kiusaamista, jota on vaikeampi huomata. Poikien kiusaaminen on yleensä aina äänekkäämpää ja fyysisempää. Uusimpana koulukiusaamisilmiönä on noussut saippaus eli sähköinen kiusaaminen teknisten laitteiden kehityksen myötä. Saippaus ilmenee nimettöminä haukkumaviesteinä, häirikkösoitoin, kiusatun kuvien/videopätkien levittämisenä Internetissä ja tekstiviestien avulla. Sähköisesti kiusaaminen on helppoa, koska se mahdollistaa kiusaajan nimettömänä pysymisen. Kiusattu saadaan tällä tavoin nopeasti mustamaalattua suurelle joukolle. (Hamarus 2008, 35–45, 46–74; Höistad 2003, 93–101.)

Kiusaamisessa on aina kyse ryhmän ja/tai yksilön ongelmien näkyväksi tulemisesta. Kiusatun ja kiusaajan roolit ovat samantyylliset, koska molemmat kärsivät huonosta itsetunnosta ja -luottamuksesta. Kiusaajan oma paha olo ilmenee kiusaamisena ja tämä näkyy vallankäyttönä. Kiusaaminen jatkuu, koska kiusaaja on ottanut itselleen korkeimman valtapaikan ja hän pelkää paikan menettämistä. Sivustaseuraajat yleensä vaikenevat kiusaamisesta, koska pelkäävät kiusaajan alkavan kiusaamaan heitä. Tästä syystä kiusattu jää kokonaan pois koko yhteisöstä, koska sivustaseuraajat, eivät uskalla olla hänen kanssaan kiusaamispelon takia. Pelosta johtuen on vaikeata nousta puolustamaan kiusattua. Kiusattu on yksin koko tilanteessa ja apua on vaikea pyytää, koska kiusattu tuntee koko yhteisön olevan häntä vastaan. (Höistad 2003, 64–69, 101, 108–110.)

3.4 Koulun viihtyvyys

Koulun ilmapiiri ja viihtyvyys voidaan jakaa kahteen osaan, yhteishenkeen ja näköseikkoihin. Millainen ilmapiiri koulun sisällä vallitsee oppilaiden ja työntekijöiden kesken? Miltä koulurakennus näyttää ja millaisia luokkahuoneet ovat? Nämä ovat sidoksissa toisiinsa. Masentava rakennus ilman virikkeitä vaikuttaa jokaisen ihmisen mielialaan ja tätä kautta yhteisön viihtyvyyteen sekä toimivuuteen. Koulun pitäisi kytä sisustamaan rakennus viihtyisästi ja virikkeellisesti. Siitä huolimatta tulisi säilyttää tasapaino ja harmonia, jotta lapset voisivat keskittyä tärkeimpään eli oppimiseen. (Gordon 2006, 202–203; Hamarus 2008, 76, 202–213; Saloviita 2009, 7–8.)

Viihtyisä koulu tarvitsee myös toimivat käytännöt, selkeät säännöt ja toimintatavat, jotta jokaisella koulun yhteisön jäsenellä olisi turvallinen ja hyvä olla yhteisössä. Jokaisen yhteisön jäsenen käyttäytyminen ja toiminta vaikuttaa ilmapiiriin. Tämän vuoksi aikuisten pitäisi muistaa jättää henkilökohtaiset asiat kotiin, koska heidän huonotuulusuutensa tarttuu nopeasti kaikkiin muihinkin. Lasten kohdalla täytyisi muistaa neuvoa ja kannustaa heitä käyttäytymään hyvin ja kohteliaasti. Aikuiset toimivat tässä suhteessa roolimalleina. Hyvällä me-hengellä päästään pitkälle. (Gordon 2006, 202–213; Hamarus 2008, 76; Saloviita 2009, 7–8.)

3.5 Koulun ruokailu ja kuljetus

Suomeen tuli ensimmäisenä koko maailmassa laki, joka määräsi kunnat tarjoamaan ilmaisen aterian koulussa oppilaille. Laki säädettiin vuonna 1943, joka täytyi toteutua jokaisessa kansakoulussa vuoteen 1948 mennessä. Vuonna 1977 kaikille peruskoulun ikäisille tarjottiin ilmainen kouluruokailu. Tämä laki on yhä voimassa, joka on osa perusopetuslakia ja kuuluu 31. pykälän alaisuuteen. (Hellström 2008, 143; Perusopetuslaki 628/1998.)

Lounaan kustannukset ovat Suomen kouluissa suunnilleen 2-3 euroa per oppilas, josta Kivirannan koulun elintarvike osuus on 65 senttiä. Rahan määrä on kovin pieni, joka luo tietynlaiset rajoitteet ruoan tekemiselle. Ruoalla on suuret vaatimukset rahasummaan nähden. Aterian kuuluu olla monipuolinen, joka täyttää ruoka-aineen ympyrän jokaisen osa-alueen. Tällä rahasummalla kotitaloudessa ei onnistuta saamaan terveellistä ja monipuolista ateriaa. Kouluruokailu tilanteelta odotetaan myös ruokailutapojen oppimista ja tutustumista erilaisiin ruokalajeihin. (Hellström 2008, 143–144.)

Perusopetuslaissa on määritelty myös koulukuljetuksen järjestämisestä 32. pykälässä. Koulukuljetusta kuuluu tarjota oppilaille, jotka asuvat yli viiden kilometrin päässä koulusta. Koulukuljetusta tarjotaan myös lyhyemmille matkoille, josta on perusopetuslaissa määrätty seuraavasti ”Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.”. Tarjottava koulukuljetus saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia, johon on laskettu myös kuljetuksen odotusajat, joka koskee alle 13-vuotiata lapsia. (Lahtinen, Lankinen, Penttilä & Sulonen 2005, 259–260.)

Kivirannan koulun oppilaista 1.-3. luokkalaiset yli kolmen kilometrin päässä asuvat oppilaat kuuluvat koko kouluvuoden koulukuljetuksen alaisuuteen. Sama koskee myös 4.-6. luokan oppilaita, joilla koulumatka on yli viisi kilometriä. Kaikki yli kolmen kilometrin päässä asuvat oppilaat pääsevät talvella järjestettyyn koulukuljetukseen, joka alkaa marraskuun alusta ja kestää helmikuun loppuun. Kivirannan koulussa on

lisäksi myös sovittu, että ensimmäisen luokan oppilaat eivät kulje kouluun pyörällä turvallisuussyistä. (Tiedote 2009–2010.)

4 YHTEISTYÖ

4.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjän tulee huolehtia koulun ja kodin yhteistyöstä sekä järjestää oppilashuolto opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilashuollolla pyritään ylläpitämään ja edistämään lapsen oppimista ja lisäämään kokonaisvaltaisesti lapsen hyvinvointia. Oppimis- tai sopeutumisvaikeuksisen lapsen oikeuteen kuuluu saada erityisopetusta tarvittava määrä. (Perusopetuslaki 628/1998.)

Koulun vuorovaikutukseen kuuluvat työntekijät, huoltajat ja lapset. Vuorovaikutus on tärkeä osa toimivaa koulua, koska silloin työntekijät tietävät mitä heidän pitää tehdä. Lapset saavat opetusta ja tietävät miksi opiskelu on tärkeää. Huoltajat ovat tietoisia siitä mitä lapset tekevät koulupäivän aikana. Vuorovaikutus varmistaa myös lapsen kehittymisen ja oppimisen, sillä tällä tavoin hän saa tarvittavat perustiedot oppimisen kannalta. Opettajan pitää kyetä antamaan lapselle myös positiivista palautetta hänen oppimisestaan ja kasvustaan. Tällöin hän voi kehittyä lisää ja kasvaa tasapainoiseksi aikuiseksi. Positiivinen palaute lisää myös jokaisen ihmisen itsevarmuutta ja itseluottamusta. (Tilus 2004, 98–102.)

4.2 Koulun viestintä

Koulun ja kodin välinen viestintä on tärkeää, jotta huoltajat tietävät lastensa koulunkäynnistä. Mitä koulussa tapahtuu ja miten heidän lapsensa sopeutuvat koulu maailmaan. On tärkeää lapsen kehittymisen kannalta, että yhteistyö toimii koulun ja kodin välillä. Koulu ei voi tukea lasta hänen vaikeissa elämäntilanteissa, jos kotoa ei ole tilanteista informoitu. Esimerkiksi läheisen kuolema tai avioero ovat asioita, jotka vai-

kuttavat lapsen jaksamiseen ja käyttäytymiseen, mistä koulun olisi hyvä tietää. Koulu on myös velvollinen kertomaan kotiin uutiset, jotka koskevat lasta. Loukkaantuminen tai käyttäytymisongelmat on varmasti näistä uutisista yleisempiä. Tämän kaltainen yhteistyö tukee lapsen kasvua monipuolisesti. (Hellström 2008, 100–101.)

Huoltajat ja koulun työntekijät näkevät lapsen varmasti eri näkökulmasta. Lapsi käyttäytyy kotona eri tavalla kuin muualla. Esimerkiksi kotona äänekäs lapsi voi olla koulussa hiljainen sivusta seuraaja. Yhteistyön toimiessa molemmat ovat tietoisia näistä käyttäytymistavoista ja voidaan pohtia miksi näin tapahtuu. Yhteistyö tukee huoltajien ja koulun kasvatustyötä. Tämä takaa myös sen, että molemmat osapuolet tuntevat lapsen kokonaisvaltaisemmin. Tästä hyötyy eniten lapsi, joka saa yksilöllistä huomiota ja tarvittavaa ohjausta elämään. Tätä voidaan kutsua koulun ja kodin yhdeksi yhteistyömuodoksi yksilötasolla. (Hellström 2008, 101–103.)

Koulun ja kodin yhteistyö on monipuolista ja sitä tapahtuu useilla eri tasoilla. Kunta järjestää ja kehittää koulutoimintaa. Tällä tavoin kunta on yksi yhteistyön jäsen. Yhteistyö koulun toimijoiden kesken luo oman tasonsa. Erityisesti rehtorin toiminnalla on suuri merkitys viestinnän sisäisestä ja ulkoisesta aktiivisuudesta. Rehtorin asenne viestintään on yleensä avain koko viestinnän toimivuuteen. Rehtori on yleensä henkilö, joka viestittää kotiin koko kouluun liittyvät terveiset. Opettaja taas toimii luokkatason viestinviejänä. Luokkatason viestintä lisää luokan, kodin ja opettajan yhteistyötä ja tutustuttaa luokan toimijat toisiinsa. (Hellström 2008, 101–103.)

Kivirannan koulun viestintä toimii Tornion kaupungin kanssa yhteistyössä, koska kaupunki mahdollistaa toiminnan pyörimisen. Koulutasolla rehtori toimii Harry Potter viestintäpölyllä, joka jakaa tietoa kaikille koulun yhteistyö kumppaneille. Rehtori laatii joka kuukausi ilmestyvän Jääkkis-tiedotteen. Tiedote sisältää koulun tärkeät tiedotteet ja tapahtumat, lisäksi muita ajankohtaisia asioita ja uutisia, esimerkiksi alueelle tulevan lastentapahtuman mainostaminen. Jääkkis jaetaan jokaiseen kotiin paperiversiona ja se on myös luettavissa koulun Internet-sivuilla.

Syksyisin koulun alkaessa jokaiseen kotiin jaetaan tiedotevihkonen, jossa on tärkeät yhteistiedot, järjestyssäännöt, tietoa koulukuljetuksesta, liikuntasuunnitelma ja muita huomioitavia asioita. Koulun ja kodin välillä tiedotetaan asioista myös koko lukuvuo-

den ajan tiedotteilla, puhelimilla ja sähköposteilla. Jokaisella oppilaalla on lisäksi henkilökohtainen reppuvihko, jonka avulla opettajat ja vanhemmat voivat viestittää tärkeistä oppilaaseen koskevista asioista ja mihin alaluokilla merkitään päivittäin läksyt.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Opinnäytetyön muotoutuminen

Opinnäytetyönämme laadimme Kivirannan koululle kehityspalautteen, analysoimme sen tulokset ja tutustuimme kyseisen aiheen teoriaan. Valmis kehityspalautte-lomake on liitteenä 1. Kehityspalautteen tarkoituksena oli selvittää Kivirannan koulun onnistumista, missä toiminnassa olisi parannettavaa, mikä kaipaisi enemmän huomiota ja mihin oltiin tyytyväisiä. Opinnäytetyömme aiheen saimme Kivirannan koulun rehtorilta, joka toivoi lyhyttä ja ytimekästä kehityspalautetta. Tähän tavoitteeseen emme täysin päässeet, koska sivun mittainen kehityspalautte-lomake ei olisi tarjonnut meille tarpeeksi tietoa opinnäytetyöhömmme. Mielestämme onnistuimme kehityspalautte-lomakkeen laatimisessa, josta tuli pidempi, mutta toimivampi. Laatimallamme kehityspalautteella saimme syvällisempää tutkimusmateriaalia opinnäytetyöhömmme.

Kehityspalautte-lomake lähetettiin jokaisen Kivirannan koulun oppilaan kotiin. Kehityspalautte-lomake kulkeutui huoltajille täytettäväksi koulun kautta nuorimman oppilaan mukana. Kehityspalautte-lomake jaettiin oppilaille maanantaina ja lomake täytyi palauttaa saman viikon perjantaina takaisin koululle. Kehityspalautte palautettiin suljetussa kirjekuoressa, joka oli kehityspalautteen mukana. Me saimme kehityspalautteen vastaukset käyttöömmme seuraavan viikon tiistaina. Opinnäytetyömme aineiston keruu tapahtui siis lomakehaastatteluna ja tämä varmisti mahdollisuuden saada aineiston nopeasti käyttöömmme. (Tuomi & Sarajarvi 2009, 74–75; Valli 2007, 102–103 ja 108.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää Kivirannan koulun toimivuutta, jonka pohjalta jaottelimme kehityspalautteen neljään osioon:

- kodin ja koulun yhteistyö,
- opetus ja kasvatus,
- koulun ilmapiiri ja
- muut (Kouluruoka, siisteys ja koulukuljetus).

Nämä osiot ovat opinnäytetyömme tutkimusongelman aihealueet, joiden avulla selvitimme huoltajien tyytyväisyyttä koulun toimintaan. Aihealueet olivat tärkeitä Kivirannan koulun kannalta, jotta he pystyvät kehittämään koulua. Meille aihealueet selkeyttivät opinnäytetyömme jaottelua ja sen tekemistä.

Kehityspalautteen tutkimustuloksia tullaan käyttämään ensi lukuvuoden opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tällä tavoin huoltajat pääsevät vaikuttamaan lastensa koulun toimivuuteen ja saavat äänensä kuuluville. Kehityspalautte toimii yhtenä yhteistyömuotona kodin ja koulun välillä, jonka avulla pyritään parantamaan lasten koulun käyntiä ja viihtyisyyttä. Kehityspalautetta mahdollisesti käytetään tulevinakin vuosina selvittämään huoltajien tyytyväisyyttä koulun toimintaan ja tällä tavoin varmistetaan myös huoltajien mielipiteiden kuuleminen.

5.2 Kyselylomake ja aineistonkeruu

Kehityspalautte - lomake rakennettiin annettujen toiveiden mukaisesti. Apuna toimi kaksi erilaista valmista kyselymallia. Toinen valmis kyselylomake sisälsi pelkästään kolme avointa kysymystä. Toinen puolestaan sisälsi 12 monivalintakysymystä ja lopussa oli vapaa sana kohta. Näiden pohjalta laadittiin lopullinen tutkimuksessa käytetty kehityspalautte – lomake.

Lopullinen kehityspalautte-lomake rakentui helposti ja nopeasti. Annetut esimerkki kehityspalautteet antoivat selkeän suunnan siitä, mitä Kivirannan koulu tahtoi tietää vastaajilta. Kehityspalautteemme sisälsi saatekirjeen heti kehityspalautteen alussa, joka kertoi ytimekkäästi kehityspalautteen sisällön ja tarkoituksen. Kirjoitimme tietenkin saatekirjeeseen keitä me olemme, koska emme ole koulun työntekijöitä vaan ulkopuolisia tutkijoita. Tahdoimme myös selventää, mitä me haemme kehityspalautteel-

la ja miten Kivirannan koulu siitä hyötyy. Saatekirjeessä kerrottiin myös vastaajan anonymiteetin säilymisestä ja vastaajan mahdollisuudesta vaikuttaa Kivirannan koulun toimivuuteen. Lisäksi annettiin vastaajalle vastaus- ja palautusohjeet. Saatekirje sisälsi meille tärkeän kysymyksen, haluatteko antaa luvan kehityspalautteen ainoastaan Kivirannan koulun käyttöön vai myös opinnäytetyömme aineistoksi. Tämän kysymyksen vastaus antoi meille luvan käyttää vastausta opinnäytetyössämme. Lopussa oli vielä meidän ja Kivirannan koulun rehtorin yhteystiedot. (Heikkilä 2008, 61–63.)

Kehityspalaute-lomakkeesta tuli kolmisivuinen, josta ensimmäinen sisälsi saatekirjeen. Kaksisivuinen kehityspalautteen kysely osio sisälsi neljän osa-alueen kysymykset (kodin ja koulun yhteistyö, opetus ja kasvatus, koulun ilmapiiri sekä muut-osio). Lopussa oli vielä vapaamuotoinen palautteenanto kohta. Jokaisesta osa-alueesta kysyttiin kolme strukturoitua monivalintakysymystä, joihin vastattiin arvosanoilla yhdestä viiteen. Vastausvaihtoehdot olivat Likertin asteikon mukaisia eli 1= tyydyttävästä 5=kiitettävään. Kehityspalaute-lomake sisälsi 12 monivalintakysymystä, joiden pohjalta saimme tilastollisia tuloksia, joiden avulla pystyimme rakentamaan taulukoita ja laskemaan tyytyväisyyteen liittyviä keskiarvoja. (Heikkilä 2008, 50–54; Valli 2007, 115–117.)

Kehityspalaute-lomake sisälsi viisi avointa kysymystä, joiden tarkoituksena oli antaa meille tarkempaa tietoa huoltajien mielipiteistä ja näkemyksistä. Jokaisen osa-alueen lopussa oli avoinkysymys kohta, johon huoltajat pystyivät kirjoittamaan heidän omia näkemyksiä, kokemuksia, mielipiteitä ja huomioita koulun toimivuuteen ja osa-alueen teemaan liittyen. Nämä kohdat varmistivat sen, että jokaista osa-aluetta mietittiin kohta kerrallaan. Mielestämme yksi avoin kysymyskohta ei olisi riittänyt tutkimukseemme, koska silloin esille ei olisi noussut vähemmän vastaajia puhuttelevia asioita. Tällä varmistimme vastauksien monipuolisuuden. Avoimet kysymykset lisäsivät myös opinnäytetyömme tuloksien luotettavuutta. Avoimet kysymykset mahdollistivat saamaan odottamattomia tuloksia ja erityisesti kehitysideoita, joita emme olisi itse välttämättä tajunneet edes ajatella. Viimeisen eli viidennen avoimen kysymyksen kohdalla pyrimme varmistamaan, että vastaajat olivat saaneet tuoda kaikki omat mielipiteensä esille. (Heikkilä 2008, 50–51.)

5.3 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen tutkimus on määrällinen tutkimus, jonka avulla saadaan numeraalisia vastauksia. Aineistoa tutkitaan tilastollisin menetelmin. Tilastojen avulla pyritään yleistämään suuren väkijoukon mielipiteitä pienellä otantamäärällä. Pienet otantamäärät mahdollistavat erilaisten tutkimuksien toteutumisen, koska ei ole taloudellista tutkia kaikkia kohderyhmään kuuluvia henkilöitä. Kvantitatiivinen tutkimus tehdään yleensä lomakekyselyinä, www-kyselyinä, strukturoituina haastatteluina, systemaattisin havainnoin tai kokeellisina tutkimuksina. Kvantitatiivisilla tuloksilla pyritään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin; mikä, missä, paljonko ja kuinka usein. Vastausten avulla pyritään luotettavaan ja perusteltuun absoluuttiseen ja objektiiviseen totuuteen. Tutkimustulokset selvittävät olemassa olevan tilanteen, mutta sillä ei pystytä selvittämään mistä tilanne on saanut alkunsa. (Heikkilä 2008, 13 & 16–17; Kananen 2008, 10–13.)

Kvalitatiivinen tutkimus on laadullinen, jolla pyritään vastaamaan kysymyksiin; millainen, miten ja miksi. Kvalitatiivisella tutkimuksella pyritään selvittämään käyttäytymistä ja päätösten syitä sekä ymmärtämään kyseistä ilmiötä. Kvalitatiivinen tutkimus tehdään yleensä henkilökohtaisina tai ryhmähaastatteluina, osallistuvana havainnointina, eläytymismenetelmänä tai valmiina aineistona/dokumenteina. Tutkimustuloksilla kyseenalaistetaan totuttujen asioiden ja ilmiöiden toteutumista eli kvalitatiivinen tutkimus edustaa postpositivistista suuntausta. (Heikkilä 2008, 13 & 16–17; Kananen 2008, 11.)

Tutkimuksessamme käytimme aineistonkeruumenetelmänä lomakehaastattelua, joka on osa kvantitatiivista tutkimusta. Kvantitatiivisen lomakehaastattelun vastaajat valitaan yleensä erilaisten otantamenetelmien avulla, joita emme käyttäneet tutkimuksessamme. Kehityspalaute lähetettiin jokaisen oppilaan kotiin. Tutkimus kohteemme ei ollut niin suuri, että olisimme joutuneet karsimaan vastaajia. Jos olisimme tehneet laajemman tutkimuksen, esimerkiksi koko Tornion alueen alakoulujen toiminnan toteutumisesta, olisimme voineet valita satunnaisesti jokaisesta koulusta esimerkiksi kolmekymmentä vastaajaa. (Heikkilä 2008, 13,16 & 35–40.)

Käytössä ei ollut minkäänlaista vertauspohjaa muihin kouluihin, eli tulokset ovat laadullisia. Tutkimuksen tulokset eivät päde muiden koulujen kohdalla eli tutkimusta voidaan nimittää evalaatiotutkimukseksi. Tutkimuksella pyrittiin selvittämään ainoastaan Kivirannan koulun toimintaa ja onnistumista. Tutkimus voitaisiin toteuttaa toisessa koulussa, jos tarvitsisimme vertailukohteen saamiimme tuloksiin. (Heikkilä 2008, 13–18.)

Kehityspalaute-lomake antoi meille strukturoitujen kysymysten kohdalla numeraalisia vastauksia ja avoimien kysymyksiä kohdalla laadullisia vastauksia. Tästä syystä emme voi luokitella tutkimustamme yksistään kvalitatiiviseksi tai kvantitatiiviseksi. Tutkimuksemme on aineksia molemmista tutkimussuuntauksista. Kehityspalaute-lomakkeemme olisi voinut sisältää ainoastaan strukturoituja kysymyksiä, jolloin tutkimus olisi ollut kvantitatiivinen tutkimus. Halusimme saada tutkimuksemme avoimilla kysymyksillä syvällisempiä vastauksia, jotka kuuluvat kvalitatiiviseen tutkimukseen. (Heikkilä 2008, 16–18; Kananen 2008, 10–11.)

5.4 Luotettavuus ja eettisyys

Reliabiliteetilla ja validiteetilla määritellään tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteetti määrittää tuloksien tarkkuuden, joka voidaan jakaa stabiliteettiin ja konsistenssiin. Stabiliteetti määritetään toistamalla sama tutkimus samanlaisissa olosuhteissa samalle kohderyhmälle. Samanlaisten vastauksien saaminen on ongelmallista, koska ensimmäinen tutkimuskysely on saattanut vaikuttaa vastaajiin. Opinnäytetyössämme emme aikataulun vuoksi voi toistaa kehityspalautekyselyä, koska aikamme on rajallinen. Konsistenssi määrittää tutkimuksessa olevien kysymysten yhtenäisyyttä, joiden avulla kysymykset ovat sidoksissa toisiinsa. Konsistenssi tulee esille meillä kehityspalautteen neljän osa-alueen teemoissa. (Kananen 2008, 79–81.)

Kehityspalautelomakkeen reliabiliteettia lisäsi strukturoidut A, B, C kysymykset, jotka olivat kaikki sidoksissa tutkimuksen neljään asiakokonaisuuteen. Tätä reliabiliteettia voidaan laskea korrelaatiokertoimella, joka voidaan tässä tutkimuksessa havainnoida kuvioiden avulla. Kuvioissa voidaan havainnoida korrelaatiota A, B, C kysymysten pylväiden korkeuksia vertailemalla. Korrelaatio on onnistunut silloin, kun samaa tar-

koittavien kysymysten pylväät ovat yhtä korkeat. Mitä suurempi vastausten määrä sitä korkeampi on reliabiliteetti. Nämä vastaukset ovat päteviä kuitenkin vain tällä hetkellä, sillä ensi lukuvuonna koulussa on osittain eri perheistä tulevia oppilaita, ja täten myös vastaajat muuttuvat. (Heikkilä 2008, 187; Kananen 2008, 79–80; Vilkkä 2007, 148.)

Kehityspalaute - lomake testattiin etukäteen joka lisää tutkimuksen validiteettia. Validiteetti tutkimuksessa tarkoittaa sitä saadaanko tutkimuksen avulla vastauksia tutkimusongelmaan. Validiteettiin vaikuttaa myös kysymysten sanavalinnat ja niiden tulkinnot. Jokainen ihminen ymmärtää eri sanavalinnat aina omalla tavallaan. On huomioitava virhemarginaalit, jotka voivat muodostua esimerkiksi ihmisten vastausten rehellisyydestä. Tutkimus tulokset eivät välttämättä ole totuudenmukaisia, koska tulokset menevät myös koulun käyttöön. Voi olla, että vastaajat ovat tästä syystä vastanneet kehityspalautteeseen positiivisemmin. (Heikkilä 2008, 186–187.)

Validiteetti voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin, joiden avulla saadaan kokonaisvaliditeetti. Ulkoinen validiteetti toteutuu tutkimuksessa koska tutkittava joukko on selkeästi rajattu populaatio. Tutkimustuloksia kuitenkin voidaan yleistää ainoastaan silloin, kun puhutaan Kivirannan koulun toiminnasta. Sisäinen validiteetti toteutuu, koska tässä tutkimuksessa on koko tutkimusprosessin ajan tallennettu dokumentit huolellisesti ja pidetty asiakirjat tallessa. (Kananen 2008, 81–84.)

Kyselyyn vastasi kaikkien koulun oppilaiden huoltajat, joka antoi kokonaiskuvan koko koulun toiminnan tyytyväisyydestä. Nimettömänä vastaaminen mahdollisti anonymiteetin pysymisen, joka oletettavasti lisäsi vastausten määrää. Tässä tutkimuksessa ei eettisyyden vuoksi käsitellä tuloksia koululuokittain tai ryhmittäin, vaan käsiteltävänä on koko koulu kerrallaan. Tällä tavoin vastauksista ei voida päätellä, kuka opettajia tai kenen oppilaan huoltaja on kyseessä.

Olemme saaneet opinnäytetyöllemme tutkimusluvan Humanistiselta ammattikorkeakoululta ja Kivirannan koululta. Tutkimukseen vastanneet ovat antaneet luvan käyttää vastauksia tässä tutkimuksessa. Emme ole työskennelleet Kivirannan koululla, emmekä ole olleet kohderyhmän kanssa tekemisissä ennen opinnäytetyötämme. Emme ole voineet vaikuttaa kohderyhmään, eivätkä he ole voineet vaikuttaa meihin millään

tavalla, joka mahdollistaa tutkimustulosten neutraaliuden. Kehityspalaute-lomake on laadittu siten, että se ei loukkaa kenenkään ihmisarvoa. Ihmisarvoa kunnioitettiin myös siinä suhteessa, että vastaaminen oli vapaaehtoista. Opinnäytetyömme tutkimustulokset eivät ole salaisia, vaan työmme on kaikkien luettavissa Internetissä. Kehityspalaute-lomakkeeseen vastanneet huoltajat voivat lukea suoraan Internetistä millaisia kehitysideoita ja tuloksia saimme tutkimuksellamme. (Eskola & Suoranta 2005, 52–59.)

6. TUTKIMUSTULOKSET JA YHTEENVETO

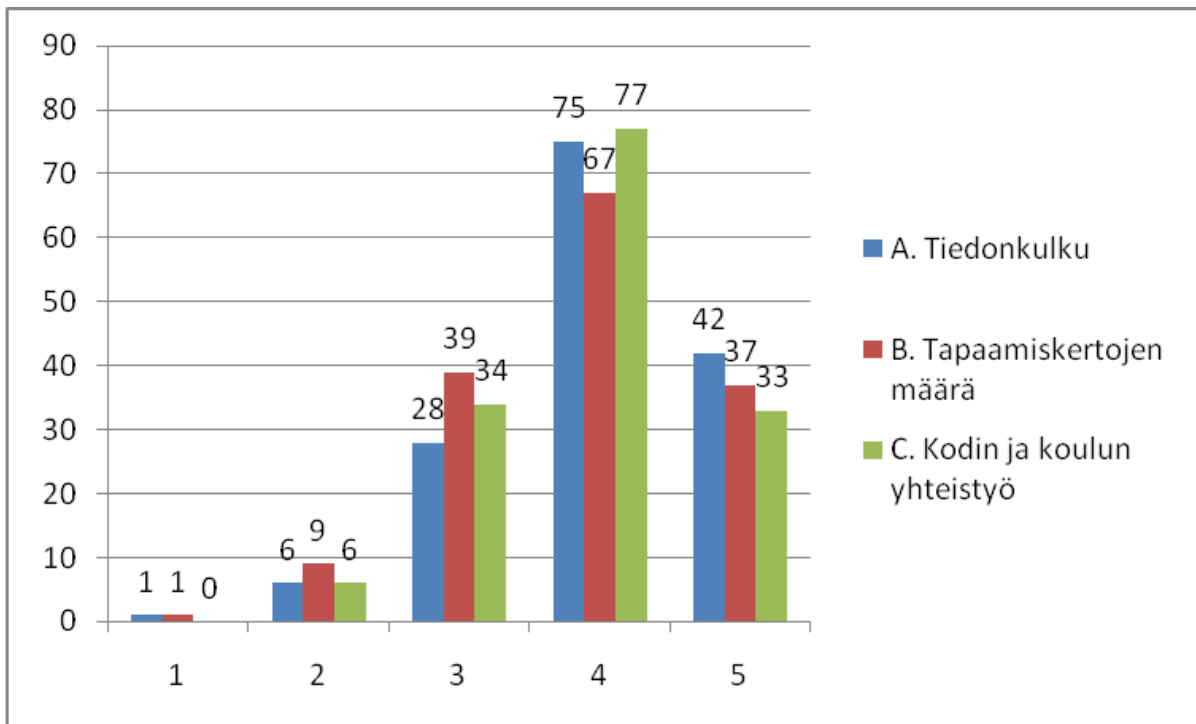
6.1. Vastausten määrä

Kehityspalaute kysely lähetettiin lasten mukana kotiin vietäväksi 238 talouteen. Kehityspalaute lähetettiin aina nuorimman oppilaan mukana kotiin eli luokkien tulokset eivät ole suoraan verrannolliset keskenään. Onkin selkeää, että vastauksia tuli eniten alaluokilta ja vähemmän yläluokilta. Yhteensä vastauksia saatiin 165 kappaletta eli vastausprosentti oli 69,33 prosenttia. Tähän tutkimukseen vastauksista sai käyttää 160 kappaletta eli käytössä on 67,23 prosenttia koko koulun talouksista. Ainoastaan koulun käyttöön vastauksia tuli viisi kappaletta eli 2,10 prosenttia. Vastaamatta jätti 30,67 prosenttia koko koulun talouksista eli 73 kappaletta. Vastausprosentti oli hyvä, koska se oli selkeästi yli 50 prosenttia. Vastaus tulokset on laskettu aina kohta kerrallaan, jolloin tyhjät vastauskohdat eivät näy tuloksissa.

Tutkimuksen monivalintakysymyksissä käytettiin numeroskaalaa yhdestä viiteen, joka toimi Likertin asteikon mukaisesti. Tämä numeroskaala nähdään tuloksista tehtyjen kuvioiden alareunasta. Vasemman puoleisessa reunassa olevat numerot kertovat kuinka moni on vastannut kyseisen arvosanan. Oikealla puolella nähdään aiheet pylväiden värikoodeille. Pylväiden päällä on nähtävissä, kuinka moni vastaajista on antanut kyseisen arvosanan. (Heikkilä 2008, 50–54.)

6.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Monivalintakysymyksissä selvisi, että vanhemmat olivat tyytyväisimpiä kodin ja koulun yhteistyö osiossa tiedonkulun toimivuuteen, joka nousi esille myös vapaa sana osiossa. Tiedonkulun keskiarvoksi tuli 3,99 asteikolla 1-5, joka on hyvä. Kodin ja koulun yhteistyö osion keskiarvoksi nousi 3,91 ja tapaamiskertojen määrän keskiarvo oli 3,85. Tulokset eivät ole millään tavalla ristiriidassa vapaa sana osion kommenttien kanssa. Kuviosta 1. nähdään, miten vastaukset jakautuivat monivalintakysymyksissä.

KUVIO 1. Kodin ja koulun yhteistyö vastausten jakautuminen

Kuviosta voidaan huomata, että yleisesti ottaen vanhemmat ovat tyytyväisiä kodin ja koulun yhteistyöhön. Useimmat olivat antaneet arvosanan neljä kaikkiin kolmeen eri kohtaan. Kuitenkin tiedonkulku ja tapaamiskertojen määrä kohtiin on vastaukseksi tullut arvosana yksi, joka täytyy huomioida. Kuitenkaan kodin ja koulun yhteistyö kohta eli kysymys yksi C ei ole saanut yhtään arvosanaa yksi, joka viestittää, että yhteistyö toimii kokonaisuudessaan hyvin.

Tutkimustuloksista selvisi, että Kivirannan koulun oppilaiden vanhemmat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä kodin ja koulun yhteistyöhön. Tutkimustuloksista nousi esille

kuitenkin selvästi muutamia asioita, joihin toivottaisiin parannusta. Avoimen vapaa sanan kohdalla erityisesti koulun oma tiedotus lehtinen Jääkkis nostettiin usein esille. Useimmat olivat tähän tiedotusmuotoon tyytyväisiä, mutta usein Jääkkiksen myöhäinen ilmestyminen haittasi vanhempia.

Vastauksista nousi usein esille reppuvihon toimivuus. Varsinkin alemmilla luokilla reppuvihon käyttö toimi hyvin, mutta selvästi vanhemmat kokivat reppuvihon käytön vähenevän lapsen vanhetessa. Vanhemmat odottivat myös enemmän yhteydenpitoa silloin, kun kaikki on sujunut hyvin. Seuraavasta vastauksesta tämä käy hyvin ilmi:

” Opettajalta enemmän yhteydenpitoa vihkun kautta. Vihkossa olisi hyvä vaihtaa tietoa oppilaaseen liittyvissä asioissa. Negatiiviset asiat aina vaan vihossa! Opettaja tavattu yhden kerran tähän mennessä vanhempainvartissa.”

Tutkimuksessa nousi esille selkeästi myös vanhempien halu nähdä opettajia useammin, eivätkä he olleet tyytyväisiä muutamaaan vanhempainvartiin vuodessa. Kuitenkin osa vastaajista oli tyytyväisiä tapaamiskertojen määrään ja niiden toimivuuteen.

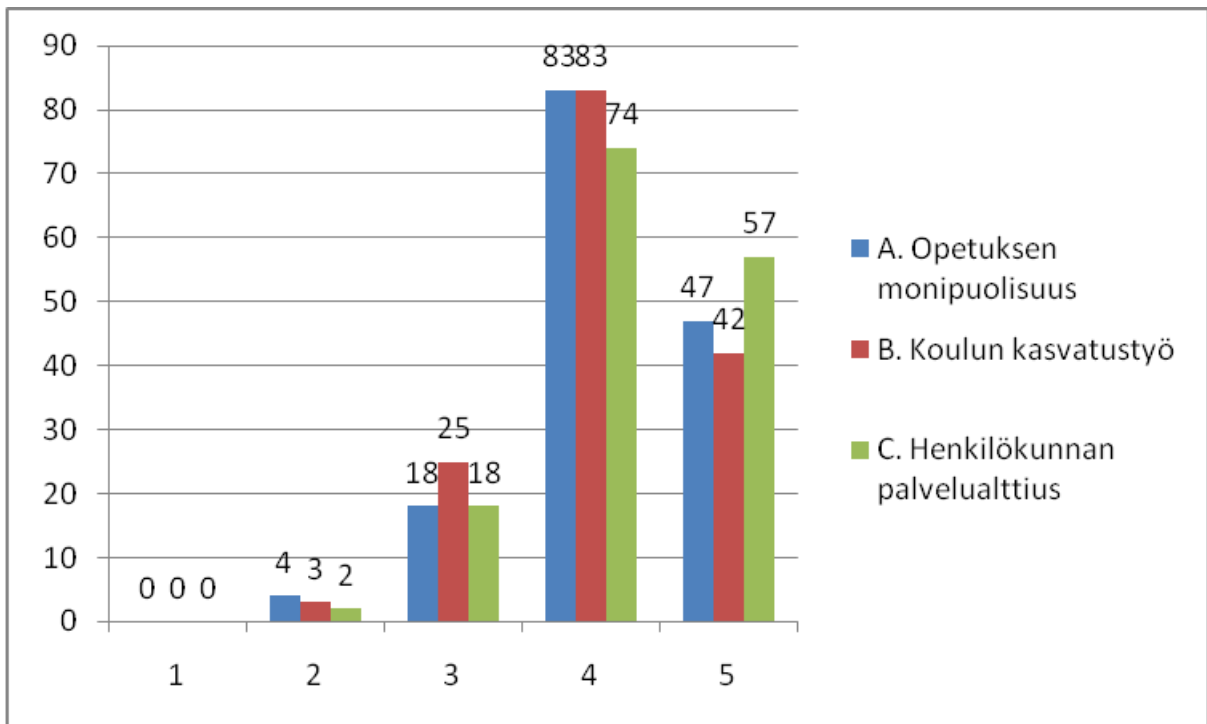
”15 minuuttia ei riitä siihen, että saisi kokonaiskuvan oppilaan koulunkäynnistä. Tuntuu, että täytyy olla ongelma ennenkuin saa enemmän juttelu aikaa”.

”Tapaamiskertoja on ollut 1-2 * lukuvuonna ja on ollut riittävä, koska opettajat ovat tarvittaessa reppuvihkon välityksellä informoineet ajankoht. asioista. Myöskin tekstiviestit on hyvä juttu!”.

Tiedonkulusta nostettiin usein esille myös nykytekniikka eli kännykät ja sähköposti. Vanhemmat mielellään informoivat esimerkiksi lasten sairastumistapauksista tekstiviestillä opettajalle. Vanhemmat toivat esille myös toivomuksen sähköpostin käytön lisäämisestä tiedonkulun välineenä. Tällä tavoin tieto kulkeutuisi suoraan vanhemmalle, eivätkä erilaiset tiedotehtiset jäisi oppilaan reppuun.

6.3. Opetus ja kasvatustyö

Tämä osio tutkimuksessa sai parhaimmat tulokset. Kukaan ei ollut täysin tyytymätön koulun opetukseen ja kasvatustyöhön, koska kukaan ei antanut arvosanaa yksi, mistään kolmesta osiosta. Myös arvosana kaksi sai vähän vastauksia. Kuviosta nähdään helposti, että vastaukset painottuvat arvosanoihin neljä ja viisi. Tämä voidaan havainnoida kuviosta 2. Opetuksen monipuolisuuden keskiarvoksi tuli 4,14, koulunkasvatustyön keskiarvo oli 4,07 ja henkilökunnan palvelualltiuden keskiarvoksi tuli 4,23. Tämä on koko tutkimuksen paras keskiarvo. Opetus ja kasvatustyö kohdan perusteella koulu on onnistunut päätehtävän toteutuksessa.

KUVIO 2. Opetus ja kasvatustyön vastausten jakautuminen

Vapaa sana kohdasta ensisijaisesti nousi esille lasten käyttäytyminen ja niihin liittyvät pelisäännöt. Muutamassa vastauksessa kaivattiin selkeästi käytötapojen opettamista koulussa. Asia oli puhutellut monia vastaajia eri näkökulmista, esimerkiksi

”Koulu toimii mielestäni esimerkillisesti lasten kasvatustyössä, epäkohtiin puututaan ja hyvin hoidetusta asiasta opiskelijat/koululant saavat kiitosta/kannustusta.”

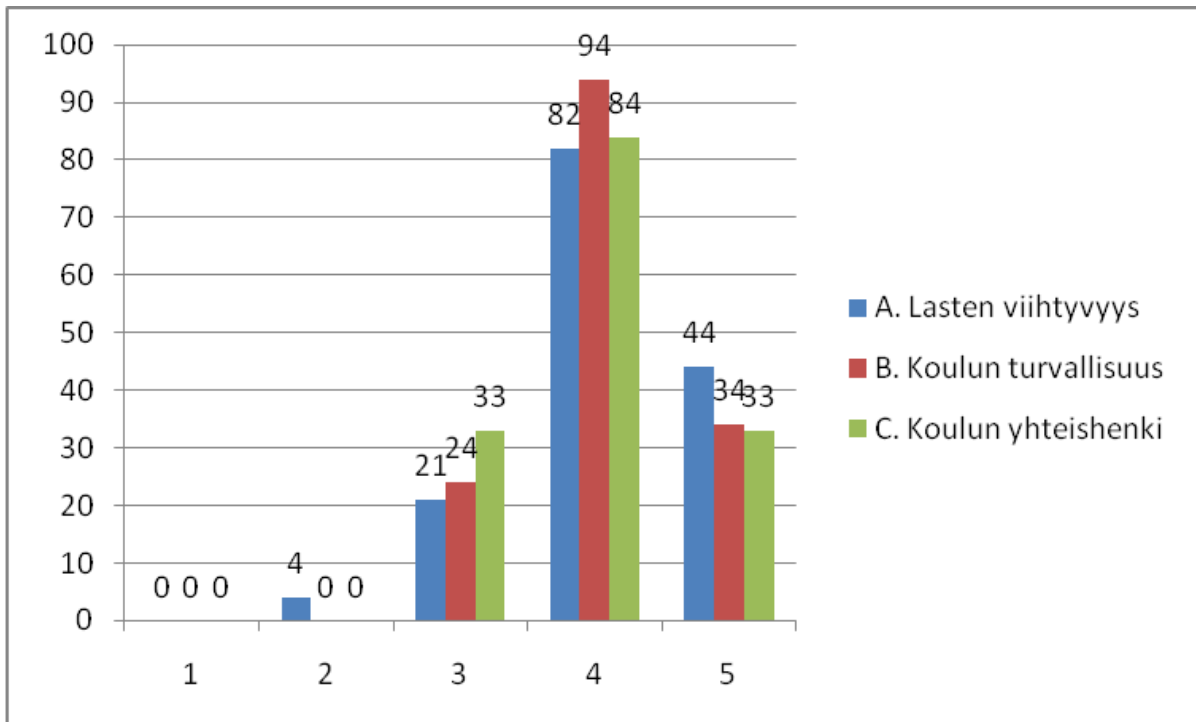
”Voisin sen lisätä että osa opettajista on huippuja osa ei. Kasvatus lähtee siis kotoa, mutta lapsen hyvinvointi on koulun vastuulla koulupäivän ajan. Tasa-arvoisuutta kaipaen osaamisesta ja ahkeruudesta / Taustasta varallisuudesta huolimatta”.

Opetuksen ja kasvatustyön arviointi koettiin vaikeaksi, koska joillakin luokilla oli useita eri opettajia ainekohtaisesti. Opettajien vaihtuvuus ja sairauslomat sekä henkilökemiat vaikuttavat aina yksilöittäin opetuksen laatuun. Opettajien oma innostus ja halu kasvatustyöhön myös kyseenalaistettiin. Vastauksista nousi esille taloudet joista oli useampi lapsi koulussa. Näistä moni koki toisen opettajan onnistuvan työssään ja toisen työpanokseen ei oltu niin tyytyväisiä.

Opetussuunnitelman nopea tempo puhutteli monia vastaajia. Erityisesti alaluokkien opetuksen kohdalla, joista aineena matematiikka mainittiin erikseen. Eräs vastaaja kuvaili tätä näin *”Opetussuunnitelma... Liian nopeatempoinen. Esim. matematiikassa mennään kovaa vauhtia eteenpäin ja läksyjä ko. aineessa aivan liikaa!”*. Opetussuunnitelmasta mainittiin myös ruotsin pois jääminen, joka pääsääntöisesti harmitti vastaajia. Tätä toivottiin takaisin valinnaisaineeksi ja syyksi mainittiin rajalla asuminen.

6.4. Koulun ilmapiiri

Koulun ilmapiiriin oltiin yleisesti tyytyväisiä, joka on helposti nähtävissä kuviosta 3. Suurin osa vastaajista on pitänyt koulun ilmapiiriä numeron neljä arvoisena eli hyvänä. Keskiarvot olivat kaikki neljän lähellä eli lasten viihtyvyys oli 4,10, koulun turvallisuus oli 4,07 ja koulun yhteishenki oli 4,00. Lasten viihtyvyys arvosanan viisi kohdalla nousee korkeimmaksi pylvääksi. Lasten viihtyvyys on myös suoraan sidoksissa koulun turvallisuuteen ja yhteishenkeen.

KUVIO 3. Koulun ilmapiirin vastausten jakautuminen

Vaikka turvallisuus nousi korkeimmaksi pylvääksi kuviossa niin ristiriitaan nousi vapaa sana osiossa paljon kommentteja koulukiusaamisesta, joka on henkistä väkivaltaa. Esille nousi pari herättävää kommenttia:

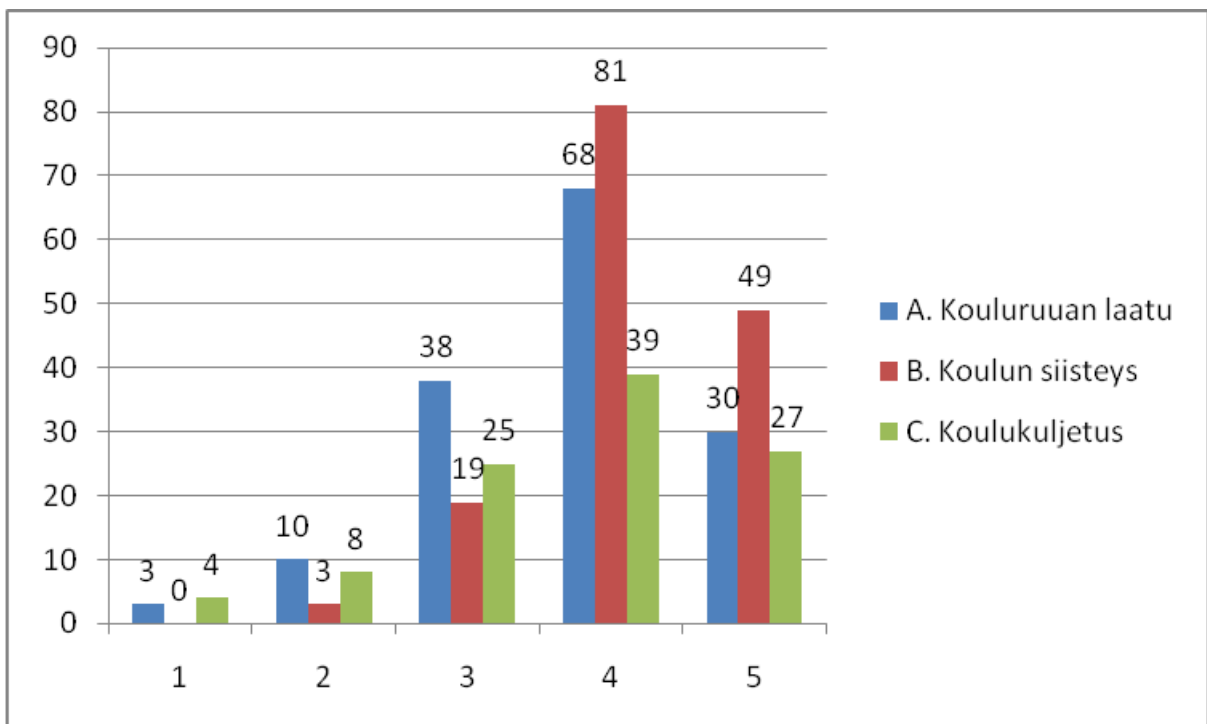
”Lapset kokevat välitunnit hankalana kun ulkovalvojat eivät kuulemma välitä puuttua ongelmiin”

”Olen kuullut kiusaus tapauksista mitkä on kuulemma Perheen hoidettava itse opettaja pesee kädet tästä tilanteesta ja lapsi on koulun alkutaipaleella...”

Turvallisuudesta mainittiin myös useamman kerran koulun piha-alueen liikenteen vaarallisuus. Koulun piha on usein täynnä autoja, jolloin lapset puikkelehtivat autojen seassa. Muuten koulun piha sai positiivista palautetta sen viihtyvyydestä ja siihen tehdyistä muutoksista lähivuosina. Piha-alueella on tarpeeksi tekemistä ja puuhattavaa. Vastauksissa ilmeni myös tyytyväisyys siihen, että piha-alue on jaettu eri ikäisille.

6.5. Ruoka, siisteys ja koulukuljetus

Tämän osion osa-alueita ei voida verrata keskenään, koska kaikki osa-alueet ovat itsenäisiä kokonaisuuksia. Täytyy huomioida, että C koulukuljetus kohtaan vastanneita oli vähemmän, koska kaikki lapset eivät kuulu koulukuljetuksen piiriin. Koulukuljetus kohtaan 160 vastaajasta oli vastannut 103 vastaajaa. Koulukuljetuksen keskiarvo oli 3,75. Kouluruoan laadulla oli sama keskiarvo, kuin koulukuljetuksella. Näihin oltiin kaikista tyytymättömiä koko tutkimuksessa. Koulun siisteyden keskiarvo oli 4,16, joka voidaan huomioida helposti myös kuviosta 4.

KUVIO 4. Muut kohdan vastausten jakaantuminen

Koulukuljetusta oli kommentoitu monella tavalla vapaa sana osiossa ja erilaisia ongelmia nostettiin esille, vaikka osa vastaajista olikin tyytyväisiä kuljetukseen. Koulukuljetuksen aikataulusta mainittiin aamukuljetuksen ajan vaihtelevaisuus ja iltapäivän kiireellisyys. Aamuisin aikataulu voi heitellä 20 minuutilla normaali keliolosuhteissa ja iltapäivällä aikataulut ovat niin kiireelliset, etteivät kuljettajat ehdi odottamaan lapsia kyytiin. Kuljetuksesta nostettiin esille myös ylinopeus, josta johtuen lapset ovat pelänneet kyydissä ollessaan. Kuljetuksessa on myös tapahtunut kiusaamista, mikä heikentää kyydityksen turvallisuutta yksilötasolla.

Ruoka jakoi selkeästi mielipiteet. Ruoan laatu sai paljon kiitosta, mutta myös moitteita. Suurin esille noussut asia oli niin sanotut kumiperunat: *”Toivoisin kouluun oikeita perunoita kumiperunoiden tilalle sekä tummaariisiä –ja makaronia. Täysjyvää!”*. Useat kommentoivat ruoan laadun terveellisyydestä. Kaivattiin tuoreita kasviksia ja salaatteja sekä ruokalistalta haluttiin poistaa epäterveelliset ja eksoottiset ruoat.

Siivousta ei kommentoitu kovin paljon. Yleisesti tätä voidaan ajatella tyytyväisyyden merkiksi. Tähän voi vaikuttaa myös kuljetuksen herättämät tunteet ja siitä johtuen yleissiisteys on jäänyt huomioimatta kommentointi vaiheessa. Muutamat vastaajat kiittivät siivoojia ja keittäjiä heidän tärkeästä työstä. Koulun siivoojien näkyvyyttä koulun arjessa pidettiin myös hyvänä asiana.

6.6. Palautteen vapaa sana

Kyselylomakkeessa oli lopuksi vielä vapaa sana kohta, mihin mieleen tulleet muut asiat voitiin kirjata. Tässä kohdassa mainittiin useimmin koulun rehtori, johon oltiin kovin tyytyväisiä. Häntä pidettiin aktiivisena hyvänä kasvattajana. Rehtorin koettiin ottavan hyvin huomioon koulun oppilaat ja on selkeästi innostunut kehittämään koulua. Koulua kommentoitiin myös monella eri tavalla hyväksi kouluksi, kuten

”Kokonaisuudessaan arvioiden Kivirannan koulu on erittäin hyvä lähikoulu. Lapsilla on siellä hyvä olla ja vanhempana voi olla turvallisin mielin, joka osa-alueella.”

”Kivirannan Koulu on Tornion ykkös koulu! Kiitoksia toimijoille.”

”Lapset viihtyvät todella hyvin ja tuntuu, että Kivirannan koululla vallitsee hyvä ”ME”-henki. Vanhempain yhd. asiakin on mukavasti kehittänyt toimintaa ja ”virkistynyt”.

Osiossa nousi vielä edellisistä kohdista muutamia asioita useampaan kertaan. Koulukiusaaminen puhututti ja pohdittiin koulun tasa-arvoisuutta. Ovatko kaikki samanarvoisia vai kohdallaanko toisia eri tavalla. Koulukiusaamisesta oli selkeästi monella

oma mielipide. Ei ainoastaan vastaajilla, joiden omat lapset olivat joutuneet kiusatuksi tai olivat kiusanneet koulussa. Monet toivat myös kehitysideoita aiheeseen liittyen. Koulukuljetus ja opettajien vaihtuvuus mietitytti monta vastaajaa myös tässä kohdassa. Näihin molempiin haluttiin selvästi muutosta parempaan suuntaan.

7 KEHITYSIDEAT

7.1 Teemakuukaudet

Kehityspalaute-lomakkeesta saatujen kehitysideoiden kautta lähdettiin suunnittelemaan Kivirannan koululle toiminnan parantamiseen liittyviä ehdotuksia. Saatujen kehitysideoiden kautta syntyi teemakuukausi idea. Kuukauden kestävien teemojen avulla pystyttäisiin puuttumaan tuloksista nousseisiin ongelmiin ja niitä voitaisiin tällä tavoin myös ennaltaehkäistä tulevaisuudessa. Kuukausiteemat ovat suunniteltu niin, että ne voidaan toteuttaa koulun omilla resursseilla. Ideat ovat suuntaa antavia ja koulun henkilökunta voi muokata suunnitelman avulla oman versionsa kuukausiteemoista.

Elokuun teemana olisivat käyttäytyminen ja koulun säännöt. Tämä auttaisi erityisesti ykkösluokkalaisia sisäistämään koulun toimintatavat. Vanhemmilta oppilailta odotettaisiin tässä suhteessa roolimallina toimimista. Roolimallina oleminen antaisi vanhemmille oppilaille vastuuta ja herättäisi muistelemaan miten koulussa käyttäytyttiin. Teemaan kuuluisi myös hyvät käyttäytymissäännöt, joita voitaisiin luokittain käydä tunnilla lävitse. Erityisesti tutkimustuloksista nousseita asioita voitaisiin käydä läpi, kuten vanhempien ihmisten kunnioittaminen ja ovien kohtelias avaaminen. Suurella mittakaavalla voidaan ajatella, että tämän kaltainen vuoden aloitus voisi ehkäistä koulukiusaamista ja lisätä koulun siisteyttä ja rauhallisuutta. Luokat voisivat teemaan liittyen laatia omat käyttäytymissäännöt, joita noudatettaisiin koko lukuvuoden ajan. Mahdollisesti koulu voisi laatia koko koulun käyttäytymissäännöt, esimerkiksi yhteisen tutustumispäivän yhtenä ohjelmanumerona.

Syyskuussa koulun perussäännöt ovat tulleet tutuiksi ja illat ovat alkaneet hämärtyä. Onkin tärkeää muistuttaa jo tässä vaiheessa syksyä heijastimien käytöstä. Tästä

päästään luonnollisesti kuukauden teemaan eli liikenteessä kulkeminen ja liikennesäännöt. Koulua on kestänyt muutaman viikon ajan ja kulkeminen kouluun on jo tuttua puuhaa kaikille oppilaille. Teemaan liittyen voitaisiin pitää vanhemmille, koulun työntekijöille ja koulukuljetuksen järjestäville tahoille yhteinen tapaaminen, jossa he voisivat keskustella mieltään askarruttavasti asioista. Oppilaita varten voitaisiin esimerkiksi pyytää paikalliselta poliisiasemalta poliisia kertomaan liikenneturvallisuudesta. Vapaaehtoisen liikenneturvan keskusjärjestön kautta saadaan opetuspaketteja koululle, joita opettajat voisivat hyödyntää oppitunneilla. Heijastimen käytön tärkeyttä voitaisiin konkreettisesti harjoitella esimerkiksi liikuntatunneilla pimeäpiilosta leikkimällä, jossa lapsille jaettaisiin omat heijastimet. Etsijänä toimivalla henkilöllä olisi taskulamppu, jonka avulla hänen pitäisi etsiä piilossa olevat lapset.

Lokakuussa oletamme, että oppilaat ovat tulleet toisilleen jossain määrin jo tutuiksi. Tästä syystä olisi tärkeää ottaa tämän kuukauden teemaksi ystävyys. Koulussa muodostuu usein kaveriporukoita, joihin kaikilla ei ole välttämättä pääsyä. Teeman avulla vahvistettaisiin oppilaiden välisiä suhteita ja voitaisiin pyrkiä siihen, että ketään ei syrjittäisi. Teemaan voitaisiin yhdistää Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Kivirannan koulun yhteistyön lisääminen. Humanistiselta ammattikorkeakoululta löytyy varmasti ammattitaitoisia ryhmäyttäjiä, jotka voisivat järjestää ryhmäyttämishetket jokaiselle luokalle. Koko koulun välistä me-henkeä voitaisiin lisätä esimerkiksi pihatalkoilla, jonka tarkoituksena olisi siistiä koulun piha talvea varten. Edelliskuukauden aikana oppilaat ovat myös voineet unohtaa luokan omat säännöt, joita voitaisiin kerrata ystävyys teeman alaisuudessa.

Marraskuun aikana olisi hyvä muistella vanhoja hyviä pihaleikkejä. Päivät alkavat viilentyä, jolloin pitäisi keksiä välitunneille mukavaa puuhaa, jotta kukaan ei jäisi viilissaan seisoskelemaan. Jokainen opettaja voisi vuorollaan esimerkiksi opettaa lapsille oman mielileikkinsä/-pelinsä lapsuudesta. Hienoa olisi myös, jos esimerkiksi paikalliset vanhemmat eläkkeellä olevat ihmiset voisivat näitä leikkejä tulla opettamaan heidän omasta lapsuudestaan. Lapset varmasti osaavat pihaleikkejä, mutta luultavasti he innostuvat leikeistä yhä enemmän, jos niitä on leikkimässä myös aikuinen. Esimerkki leikkeinä voisi nostaa esimerkiksi pikipata, pallonryöstö, munitus ja kymmenen tikkua laudalla.

Joulukuu on aina kiltteyden ja toisten huomioonottamisen aikaa, joka voisi tästä syystä olla myös koulun kuukausiteema. Jokainen luokka voisi askarella joulukortteja, jotka jokainen oppilas voisi antaa läheiselleen. Käsityötunneilla voitaisiin valmistaa joululahja esimerkiksi isovanhemmille. Oppilaat voisivat tehdä myös joulukoristeita, jotka voitaisiin lahjottaa alueella toimivalle vanhainkodille. Nämä voitaisiin lahjoittaa juhlallisesti siten, että esimerkiksi joku ikäluokka koululaisista kävisi samalla laulamassa vanhainkodin asukkaille joululauluja. Koulu voisi myös järjestää lelukeräyksen ja lahjoittaa kerätyt lelut Mannerheimin lastensuojeluliiton tai kirkon kautta heidän avustuskohteille. Tämä loisi myös koululle varmasti yhteisen jouluhengen.

Tammikuun teemana olisi liikunta, koska joululomalta palattua lapsilla on monesti paljon energiaa ja keskittyminen tuntuu olevan hukassa. Olisi hyvä palauttaa välitunneille pihaleikit mieleen ja opetella uusia talvileikkejä, joita ei voida leikkiä ilman lunta. Koulussa voitaisiin pitää yhteinen talvipäivä, jossa voitaisiin yhdessä luistella, hiihtää, pelata curlingia, pidettäisiin lumiveistoskisa luokittain ja leikittäisiin muuta mukavaa yhdessä. Luokittain voitaisiin tutustua myös lumikenkäilyyn ja tähän voitaisiin liittää vaellus, jossa käytäisiin paistamassa esimerkiksi makkarat laavulla. Koulussa voisi myös olla puhetta liikunnan tärkeydestä ja liikuntatunneille voitaisiin pyytää liikunta-seuroja esittelemään heidän toimintaansa ja lajejaan. Luokat voivat suunnitella myös toisilleen liikuntaan liittyviä tunteja, jotka saisivat suunnittelun jälkeen toteuttaa.

Helmikuussa olisi aika tutustua kulttuuriin. Mahdollisuuksien mukaan oppilaat voisivat käydä teatterissa tai koululle voitaisiin tilata liikkuva teatteriesitys, jonka koko koulu näkisi. Tunneilla voitaisiin myös opiskella ilmaisutaitoa erilaisten harjoitteiden avulla. Musiikki on myös osa kulttuuria ja siihen liittyen oppilaat voisivat tutustua erilaisiin soittimiin sekä rakentaa soittimia itse. Erilaisiin musiikkityyleihin voitaisiin tutustua esimerkiksi levyraatia pitämällä. Koululle voitaisiin järjestää myös kulttuuripaja päivä, jolloin olisi mahdollista osallistua eri pajojen toimintaan. Pajoina voisi toimia esimerkiksi musiikki-, taide-, tanssi-, valokuvaus- ja luovan kirjoittamisen pajat. Pajoissa voisi olla koulun omien opettajien taitojen mukaisia toimintapisteitä. Tanssi voisi sisältää esimerkiksi hip hop- tai kansantansseja. Taidepajassa voitaisiin tehdä mangapinssejä tai huovuttaa patalappuja. Tyyllilajit olisivat koulun päätettävissä.

Maaliskuussa otettaisiin tärkeä ja vakava asia esille eli koulukiusaaminen ja suvaitsevaisuus. Edelliskuukauden teemasta eli kulttuurista voitaisiin siirtyä keskustelemaan kulttuurien välisistä eroavaisuuksista ja niiden hyväksymisestä. Miten jokaisen kuuluu suvaita erilaisuutta ja kunnioittaa sitä. Erilaisuus on jokaisen voimavara. Koulukiusaaminen pohjautuu yleensä erilaisuuteen. Luokittain voitaisiin keskustella mistä kiusaaminen johtuu? Kiusataanko ihmisiä sen takia, että he ovat lyhyitä tai pitkiä, laihoja tai pyöreitä, tummia tai vaaleita. Kiusaamiseen on yhtä monta syytä, kuin on kiusattuja. Tästä olisi helppoa ja selkeää siirtyä keskustelemaan kiusaamisilmiöstä. Miten kiusaaminen ilmenee ja minkälaisia rooleja kiusaamistapahtuman ympärillä on. Tarkoituksena on pitää keskustelu yleisellä tasolla, eikä nostaa kiusattuja ja kiusaajia esille luokassa. Kuukauden aikana olisi myös tärkeätä painottaa ystävyyttä. Luokan kesken voitaisiin jokaiselle oppilaalle nimetä A4-paperi, joka kiertää jokaisella luokan oppilaalla ja opettajalla. Jokainen kirjoittaa positiivisen palautteen paperissa olevan henkilön nimen mukaisesti. Lopuksi paperit jaetaan niissä olevien nimien mukaisesti omistajalleen. Paperin saa lukea siinä vaiheessa, kun kaikilla on oma paperin edessänsä. Tämän jälkeen keskustellaan opettajan johdolla ajatuksista ja tunteista, mitä paperin palaute toi mukanaan. Tunnin loputtua kaikki sanovat vielä yhteen ääneen ”Me olemme hyviä ja minä olen hyvä!”, jonka jälkeen voidaan siirtyä välitunnille.

Huhtikuussa lisättäisiin tunneille askartelua, käsi- ja puutöiden tekemistä. Kokeiltaisiin erilaisten materiaalien käyttöä esimerkiksi savesta tehtäisiin kukkaruukkuja, lasimaalaamisen opettelua pilttipurkkiin, linnun pöntön tekeminen puusta ja kierrätysmateriaaleista voitaisiin rakentaa erilaisia leluja. Koulussa voitaisiin pitää loppu kuukaudesta itse tehtyjen lelujen näyttely, johon voitaisiin kutsua esimerkiksi vanhemmat paikalle. Teema voi näkyä tunneilla myös pieninä yksittäisinä lisinä, esimerkiksi yksiluokkalaiset voisivat harjoitella saksien käyttöä tai kuutosluokkalaiset voisivat valmistaa omalle luokallensa mölkky -pelin.

Toukokuussa kevään ollessa parhaimmillaan olisi teemana luonto ja ympäristö. Ihanat aurinkoiset ilmat huutavat aikuisia ja lapsia pihalle. Tunneilla on vaikea keskittyä, koska tekisi mieli lähteä tutustumaan kevään tuomiin muutoksiin. Yhdessä luokittain voisi tehdä seikkailuretkiä luontoon, missä voitaisiin havainnoida kevään merkkejä. Näihin oppitunteihin voitaisiin lisätä ympäristön puhtaana pitoon liittyviä asioita ja puhua jokamiehen oikeuksista. Jokamiehen oikeudet ovat iso osa Suomen kulttuuria ja

tämän kaltaisia oikeuksia ei löydy monesta muusta maasta. Tästä syystä olisi hyvä kertoa näistä oikeuksista jo varhaisessa vaiheessa lapsille, jotta he sisäistäisivät ne mahdollisimman nuorena. Koulu voisi järjestää koulun alueen pihatalkoot, jossa alue siivottaisiin lumen alta tulleiden roskien peitosta. Tällä tavoin lisättäisiin myös koulun yhteisöllisyyttä.

7.2 Koulukuljetus

Tutkimuksessa kävi ilmi, että koulukuljetukseen ei olla täysin tyytyväisiä. Koulukuljetuksen laatua voitaisiin parantaa lisäämällä koulun ja kuljetusfirmojen yhteistyötä. He voisivat ennen koulun alkua syksyllä kokoontua saman pöydän ääreen ja sopia yhteisistä perussäännöistä, kuten tupakointi on kielletty koulu alueella ja se koskee myös kuljettajia.

Yhteinen palaveri kuljetusfirmojen, koulun ja huoltajien kesken olisi myös hyvä idea, jotta vanhemmat voisivat kysyä kuljetusfirmoilta heitä askarruttavia kysymyksiä. Yhteistyön avulla voitaisiin pyrkiä löytämään ratkaisu jopa siihen, miten linja-auto kuski voisi aamuisin tiedottaa kaikille huoltajille muuttuneesta aikataulusta. Yhteistyön lisääminen lisäisi myös varmasti ymmärrystä kaikkien kesken. Luultavasti tyytymättömyys koulukuljetukseen on osittain kiinni myös tietämättömyydestä.

Koulukuljetuksessa oleville lapsille kaivattiin myös erityisesti aamuisin toimintaa ja ihmeteltiin kovasti, miksei lasta voida päästää kylmälläkään pakkasella sisälle lämmittelemään. Eihän se ole lapsesta kiinni, että hän tulee aikaisin aamulla kuljetuksen mukana. Lapset ovat koulunpihalla yksinään ilman valvontaa aamuisin, josta johtuen tähän aikaan on ilmennyt koulukiusaamista. Koulukiusaamista on ilmennyt myös koulumatkoilla, johon voitaisiinkin järjestää tilaisuus, jossa kerrottaisiin kaikille koulukuljetuksessa oleville oppilaille käyttäytymissäännöt koulukuljetuksen aikana ja sitä odotellessa. Perusopetuslaissa on määrätty 32.pykälässä, että koulukuljetuksessa olevalle oppilaalle, pitää olla mahdollisuus osallistua ohjattuun toimintaan kuljetusta odottaessa. (Perusopetuslaki 2010.)

7.3 Tiedottaminen ja yhteisöllisyys

Tiedottaminen nousi monipuolisesti esille tutkimuksen vastauksista, joista eniten mainittu asia oli reppuvihkon toimiminen. Reppuvihkon koettiin toimivan hyvin alemmilla luokilla, mutta vanhemmat kaipasivat reppuvihkon käyttöä useammin myös vanhempien oppilaiden kohdalla. Vanhemmat kokivat myös, että reppuvihkossa kerrottiin yleensä negatiiviset asiat. Olisi hienoa, jos opettajat voisivat ottaa käytännöksi kirjoittaa, vaikka jokaisen oppilaan kohdalta kahden kuukauden väliin reppuvihkoon positiivisia asioita. Missä oppilas on onnistunut ja miten hän on kehittynyt luokassa. Näin voitaisiin varmistaa, että opettaja on kiinnittänyt jokaiseen oppilaaseen huomiota. Huoltajat saisivat olla ylpeitä lapsistaan ja saisivat näin tietoa enemmän lapsensa koulun käynnistä. Lasta/oppilasta ei voida ikinä kehua liikaa ja tämä on yksi pieni teko, joka voi kasvattaa lapsen/oppilaan itseluottamusta ja itsetuntoa. Näin päästäisiin varmasti parempiin oppimistuloksiin, koska yleensä kehujen jälkeen halutaan näyttää osaamista vielä enemmän. Tämä lisäisi myös selkeästi kodin ja koulun yhteistyötä.

Jääkkis-lehtinen oli myös puhuttanut monia vastaajia. Jääkkiksen toivottiin tulevan ajallaan ja olisi hienoa, jos saataisiin Jääkkis ilmestymään esimerkiksi aina kuukauden ensimmäisenä maanantaina. Jääkkiksen laatijoiden määrää voitaisiin lisätä, jolloin saataisiin nopeammin tärkeät asiat kasaan. Jääkkiksen antamaan tietoon oltiin tyytyväisiä ja sen koettiin olevan hyvä informaation lähde. Olisi hyvä kuitenkin korostaa huoltajille myös Jääkkiksen lukumahdollisuudesta suoraan Internetistä, koska kaikki eivät sitä tienneet. Monet myös kokivat, että tiedote jäi monesti oppilaan reppuun tai lehtinen meni hukkaan normaalissa kodin arjessa. Jääkkisten ilmestymiskertoja voitaisiin tarvittaessa lisätä, jos Jääkkiksen laatijasta tuntuu siltä, että jotain erittäin tärkeitä tietoja jäi jonkin kuukauden Jääkkiksestä pois.

Yksittäinen kehitysidea nousi eräästä vastauslomakkeesta ilmi, joka oli nykyaikainen ja moderni. Luokkakohtainen kännykkä, joka kulkisi opettajan mukana kotona. Puhelimeen voitaisiin ilmoittaa sairaustapaukset ja opettaja voisi informoida tekstiviesteillä vanhemmille koulun tapahtumista. Huoltajat kokivat ahdistavaksi ja häiritseväksi ilmoittaa iltaisin lastensa sairastumistapauksista opettajan yksityispuhelimeen. Luokkakohtainen puhelin kulkisi luokkatunneilla mukana ja tärkeät asiat saataisiin heti tiedotettua eteenpäin. Luokkakohtainen kännykkä palvelisi myös hyvin sijaisia, koska

jokaisella huoltajalla olisi luokan kännykän puhelinnumeroa ja sijaisen numeroa ei tarvitsisi erikseen missään tiedottaa. Ryhmättekstiviestit suoraan huoltajille varmistaisi myös sen, että kaikki huoltajat saisivat tiedon, eikä tieto jäisi vahingossa kenenkään oppilaan repun pohjalle.

Vanhempainiltoja kaivattiin lisää, mutta opettajat kokivat taasen, että vanhempainiloissa ei käy huoltajia. Luultavasti tiedon määrä on liian vähäinen. Kulkeeko tieto vanhemmille kotiin asti, milloin vanhempain illat ovat ja missä. Tähän auttaisi luokka-kohtainen kännykkä, jonka avulla voitaisiin vanhempia vielä edellisenä iltana esimerkiksi muistuttaa tulevasta vanhempainillasta ryhmä tekstiviestillä. Vanhempainiltoja kaivattiin myös koko ikäryhmän kesken, jossa olisi paikalla kaikkien sen ikäisten vanhemmat ja opettajat. Tämä olisi varmasti myös hyvä idea, joka lisäisi yhteisöllisyyttä sekä vertaistukea.

Internetin avulla voitaisiin lisätä tiedonkulun siirtymistä. Koulujen omille Internet-sivuille voitaisiin esimerkiksi lisätä keskustelupalstoja, missä huoltajat ja opettajat voisivat keskustella uusimmista villityksistä tai asioista, joista juuri tällä hetkellä koulussa keskustellaan. Tämän kaltaiset keskustelupalstat mahdollistaisivat myös huoltajien vertaistuen. Keskustelupalstoilla voisi nousta sellaisia asioita esille, että olisi helpottavaa huokaista, että meidän lapset eivät olekaan ainoita, joilla on uhmaikä tässä vaiheessa. Koulun Internet sivujen käytön lisääntyessä tiedottaminenkin sen kautta helpottaisi. Sinne saataisiin nopeasti lisättyä koulun uutiset, josta vanhemmat voisivat ne helposti kotikoneella käydä lukemassa.

Teemakuukausi ideassa oli lisätty paljon yhteisiä tapahtumia ja päiviä. Näissä päivissä voitaisiin huomioida myös vanhempien osallistuminen. Pihatalkoot tai yhteiset marjareissut ovat juuri sellaisia tapahtumia, mihin helposti vanhemmat voisivat lähteä mukaan ja auttaisivat omalla panoksellaan koko koulun toimintaa. Yhteistyön lisääminen vie aikaa, koska muutokset eivät tapahdu yhdessä yössä. Tarvitaan totuttumista uusiin käytäntöihin, mutta mitä nopeammin uudet käytännöt otetaan käyttöön, sitä nopeammin yhteistyö lisääntyy.

Koulun välistä yhteisöllisyyttä voitaisiin lisätä kummitoiminnalla. Nelosluokkalaiset olisivat ykkösluokkalaisten kummeja, viitosluokkalaiset kakkosluokkalaisten kummeja

ja kuutosluokkalaiset kolmosten kummeja. Tällä tavoin kummitoiminta pyörisi koko koulun ajan ja olisi osa koulun kasvatustapaa. Kummitoiminnalla jaettaisiin vastuuta vanhemmille oppilaille. Nuoremmat oppilaat saisivat tukea ja turvaa kummitoiminnalla. Kummit voisivat järjestää erilaisia tempauksia nuoremmille oppilaille, jolloin kummit pystyisivät kokeilemaan ohjaamista pienestä pitäen ja oppisivat ottamaan kaikki huomioon. Kummitoiminta voisi perustua myös pieniin arkisiin käytäntöihin. Autettaisiin nuorempia oppilaita esimerkiksi sitomalla heidän luistimensa talvella.

7.4 Yhteisöpedagogi koulussa

Yhteisöpedagogi voisi toimia monitoimisena yhteisöllisyyden lisääjänä koulun palkkalisloilla, jonka tarkoituksena olisi suunnitella ja kehittää koulun toimintaa yhteisöllisemmäksi. Yhteisöpedagogi voisi järjestää koulun toimintapäiviä, jolloin yhteisöpäiviä voisi olla useampia vuoden aikana. Opettajille ja muilla koulun työntekijöillä ei ole aikaa suunnitella kovin useaa yhteisöpäivää vuodessa. Yhteisöpedagogi voisi puuttua nopeasti koulussa ilmeneviin ongelmiin. Hän voisi järjestää ongelmaan liittyvän toiminta- tai opetuspäivän, jolloin ongelmaa pyrittäisiin purkamaan tutustumalla aiheeseen paremmin. (Launonen, Pohjola & Holma 2004, 98–99.)

Yhteisöpedagogi voisi toimia yhtenä välituntivalvojana, joka toimisi kannustavana leikittäjänä lasten kesellä. Yhteisöpedagogilla on monta upeaa leikkiä takataskussaan ja saisi varmasti lapset innostumaan yhteisistä leikeistä. Tällöin opettajan sijainen olisi valmiiksi tuttu oppilaille, jolloin opetusaika ei menisi kokonaan oppilaiden rajojen etsimiseen ja opettajan hermojen testaamiseen.

Yhteisöpedagogi voisi järjestää myös koko koululle tarkoitettuja rentoutumispäiviä, johon huoltajat voisivat osallistua, joka kehittäisi edelleen kodin ja koulun yhteistyötä. Yhteisöpedagogin mahdollisuudet toimia koulussa on suuret ja vain mielikuvitus on rajana miten yhteisöpedagogi voi edistää koulun toimivuutta. Yhteisöpedagogin silmät katsovat varmasti asioita eri tavalla kuin opettajan. Luultavasti yhteisöpedagogi aistii koulun ilmapiirin eritavalla ja voi sen avulla puuttua erilaisiin ongelmiin koulun sisällä. (Launonen, Pohjola & Holma 2004, 98–99.)

8 POHDINTA

Opinnäytetyön teko oli monipuolisesti haastavaa. Aikataulumme oli nopeampoinen, koska vaihdoimme vauhdista aihetta kokonaan. Alunperin aiheenamme oli tutkia projektinamme pitämämme perhekerhon tarpeellisuutta alueella. Emme kuitenkaan saaneet alkukyselyllämme tarpeeksi vastauksia, joten emme voineet luottaa siihen, että saisimme loppukyselyymmekään tarpeeksi vastauksia. Tästä syystä vaihdoimme aiheemme Kivirannan koulun kehityspalautteen tekemiseen, koska työlle oli tarvetta ja aihe oli meitä kiinnostava.

Uuden aiheemme saimme käsiimme maaliskuun aikana. Kehityspalautteemme lähetimme maaliskuun viimeisellä viikolla koulun oppilaiden huoltajille. Seuraavalla viikolla lähdimme purkamaan tuloksia ja kirjoittamaan opinnäytetyötä. Esitimme valmiit tulokset ja kehitysideat Kivirannan koululle tiistaina 11.5.2010. Kokonaisuudessa opinnäytetyö oli kasassa ennen toukokuun loppua, jolloin oli helppoa siirtyä kesäloman viettoon.

Opinnäytetyön yhtenä haasteena oli parityönä tekeminen, koska huonot päivät ja epätoivo tuntuivat välillä vievän voimat yhteiseltä työnteolta. Opinnäytetyön teko pysähtyi välillä koko päiväksi, koska jäimme keskustelemaan vain omista ajatuksista ja tuntemuksista, jotka heräsivät opinnäytetyön pohjalta. Opinnäytetyö on varmasti kasvattanut meitä molempia henkisesti ihmisinä ja tässä vaiheessa voidaan todeta, että lujittanut myös ystävyyttämme. Emme ole joutuneet ilmi riitoihin ja siedämme vielä toistemme kasvoja. Olemme oppineet paljon omista ja toistemme työskentelytavoista. Yhdessä tekeminen on ollut hyvä valinta loppuun asti, koska olemme mielestämme saaneet hyvää jälkeä aikaiseksi.

Voidaan melkein sanoa, että suurin pelko työtä aloittaessa oli liian laajan ja pitkän opinnäytetyön tekeminen. On hienoa huomata, että olemme onnistuneet pitämään melkein jopa liian suppeana opinnäytetyömme aiheen, emmekä ole kirjoittaneet turhaa tietoa laisinkaan. Tästä olemme molemmat kovin ylpeitä ja uskomme, että se kertoo tavallaan siitä, että olemme kohta valmiita siirtymään työelämään.

Opinnäytetyön onnistumisessa auttoivat paljon yhteistyökumppanimme. Kivirannan koulun rehtori, jonka kanssa olemme istuneet monet kerrat rehtorin huoneessa vihreällä sohvalla, on auttanut meitä omalla panoksellaan. Hän tiesi tarkkaan, mitä toivoi opinnäytetyöltämme ja on rohkeasti kertonut omat mielipiteensä työstämme eri vaiheissa. Hän on uskaltanut tuoda omia ideoita esille ja malttanut kuunnella mitä meillä on sanottavana. Hänen kanssaan on ollut helppo tulla toimeen ja yhteistyö on ollut sujuvaa.

Opinnäytetyömme ohjaaja vaihtui työnteon aikana kertaalleen, jonka takia olimme hetken hiukan hukassa, mutta kuitenkin molempien ohjaajien kanssa työskentely oli helppoa ja luontevaa. Emme tiedä olisiko opinnäytetyömme erilainen, jos ohjaaja ei olisi vaihtunut. Nykyinen ohjaaja on kuitenkin ollut meille tuki ja turva. Olemme saaneet häneltä paljon neuvoja ja opastusta työhömmme sekä tarvittavat kannustukset ja kehu. Jokaisen tapaamiskerran jälkeen on voinut lähteä hänen huoneestaan hyvillä mielin, eikä hänen takiaan ole joutunut koskaan vajoamaan epätoivoon. Paremminkin epätoivon vallittaessa hän on nostanut meidät takaisin uskomaan opinnäytetyöhömmme ja itseemme. Myös monet hetken koulunruokalassa tai sählynpelaamisen tiimoilla on ollut hengähdystauko, kun on voinut huokaista omille opiskelutovereille, että ”ei tästä taida tulla mitään” tai ”ei tämän kuuluisi ihan näin helppoa olla”.

Uskomme, että tärkeimpänä päätöksenä opinnäytetyön valmistumiselle on liikkuminen. Päätimme yhdessä ennen opinnäytetyön tekemisen aloittamista, että liikuntaa pitää harrastaa aina, kun se on mahdollista ja siitä ei tingitä. Useasti on kelloa katsottu, että olisipa se jo viisi, että pääsisi pelaamaan jalkapalloa tai neljä, jotta voisimme pelata sählyä tai kuusi, että pääsisi kiipeilemään. Välillä sitä on sitten lähdetty erikseen kävelyille, jotta emme näkisi toisiamme liikaa ja sielu saisi rauhoittua. Liikkumista ajatellen päätös on ollut hiukan vaikea näin kevään aikana, koska aurinko on huuhanut meille melkein joka päivä, että ”tulkaa jo ulos”. On ollut vaikeaa pysyä rauhasa, keskittyä tekemiseen ja katsoa pelkästään tietokoneen ruutua.

Kevään ihanista päivistä huolimatta saimme tekstiä aikaiseksi. Välillä kirjat ammottivat mielestämme tyhjyyttä, emmekä löytäneet tarpeellista teoria tietoa. Toisena päivänä kirjat taas toimivat hienosti yhteistyössä kanssamme. Eli teorian kirjoittaminen oli meille vaikein osio opinnäytetyössämme. Kehityspalautelomakkeen laatiminen ja

aineiston purkaminen onnistui meiltä sujuvasti ja nopeasti. Meillä ei ollut myöskään minkäänlaista ongelmaa rakentaa kehitysideoita tuloksien pohjalta. Kehitysideoita jouduimme jopa jättämään pois työstämme, jotta pysyisimme opinnäytetyön tavoitteiden sisällä. Tarkoituksena ei ollut laatia ainoastaan kehitysideoita Kivirannan koulun kehittämistä varten.

Mielestämme saavutimme hyvin tavoitteet opinnäytetyössämme. Kehityspalautelomake ei antanut meille turhaa tietoa. Kehityspalautteen ainut kriittinen näkökulma oli huoltajilta kysymys, miten he voisivat tietää esimerkiksi koulunruoan laadusta, koska eivät he syö koulussa. Heidän mielestään kyselyn muutamia osioita olisi pitänyt kysyä suoraan oppilailta. Tarkoituksenamme oli kuitenkin tutkia huoltajien tyytyväisyyttä. Tulevaisuudessa joku meidän koulun oppilaista voisi tutkia Kivirannan koulun oppilaiden tyytyväisyyttä koulun toimintaan.

Saavutimme hyvin omat tavoitteemme työssämme: pysyimme aikataulussa, emme kirjoittaneet kymmeniä ylimääräisiä sivuja, emme joutuneet keskenämme ilmiriitoihin ja olemme osanneet jakaa työtehtäviä tasapuolisesti. Olemme oppineet paljon koulun toiminnasta ja esille on noussut paljon meille uutta tietoa. Opinnäytetyömme aikana olemme myös oppineet näkemään asioita monipuolisemmin. Opinnäytetyömme on vahvistanut meidän molempien käsitystä siitä, että alamme työntekijöitä tarvitaan yhä enemmän yhteiskunnassamme. Työmme on tärkeää ja on ilo valmistua tälle alalle.

LÄHTEET

Gordon, Thomas 2006. Toimiva koulu. Jyväskylä: Gummerus.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen (7. painos). Jyväskylä; Gummerus.

Hamarus, Päivi 2008. Koulukiusaaminen – Huomaa, puutu, ehkäise. Hämeenlinna: Karisto.

Hamarus, Päivi 2009. Miten estää koulukiusaamista. Teoksessa Timo Saloviita (toim.) Meidän koulu – Keinoja työrauhan ja hyvän ilmapiirin saavuttamiseen. Juva: WS Bookwell, 129–135.

Heikkilä, Tarja 2008. Tilastollinen tutkimus (7.uudistettu painos). Helsinki: Edita Prima.

Hellström, Martti 2008. Sata sanaa opetuksesta – Keskeisten käsitteiden käsikirja. Juva: WS Bookwell.

Höistad, Gunnar 2003. Irti kiusaamisen kierteestä. Jyväskylä: Gummerus.

Kananen, Jorma 2008. Kvantti – Kvantitatiivisen tutkimuksen alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Kivirannan koulu 2010. Viitattu 19.4.2010. <http://www.tornio.fi/Kivirannankoulu?sl=fi>

Kivirannan koulun opetussuunnitelma 2006. Tornion kaupunki.

Lahtinen, Matti; Lankinen, Timo; Penttilä, Antero & Sulonen, Arto 2005. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä (4. uudistettu painos). Jyväskylä: Gummerus.

Launonen, Leevi, Pohjola, Kirsi & Holma, Pirjo 2004. Kodin ja koulun yhteistyö voimavaraksi. Teoksessa Leevi Launonen & Lea Pulkkinen (toim.) Koulu kasvuyhteisönä – kohti uutta toimintakulttuuria. Juva: WS Bookwell, 98–99.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628. Viitattu 19.4.2010.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search%5Bkohdista%5D=koko&search%5Ball%5D=koulu&search%5Bany%5D=&search%5Bphrase%5D=&search%5Bwithout%5D=&search%5Btype%5D=tekstihaku>

Perusopetuksen opetusuunnitelma 2005. Tornion kaupunki. Katsottu 14.5.2010.

<http://www.tornio.fi/Kivirannankoulu>

Saloviita, Timo 2009. Alkusanat. Teoksesta Timo Saloviita (toim.) Meidän koulu – Keinoja työrauhan ja hyvän ilmapiirin saavuttamiseen. Juva: WS Bookwell, 7-8.

Tiedote 2009–2010. Kivirannan koulun lukuvuosi 2009–2010 -tiedote.

Tilus, Pirjo 2004. Pelistä pois? Huolehtivan koulun haaste. Juva: WS Bookwell.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (5., uudistettu laitos). Jyväskylä: Gummerus.

Valli, Raine 2007. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I (2. korjattu ja täydennetty painos). Jyväskylä: PS-Kustannus, 102–103, 108, 115–117.

Vilka, Hanna 2007. Tutki ja mittaa – Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus.

LIITE

LIITE 1: Kehityspalaute

Hyvä Kotiväki

22.3.2010

Olemme kaksi Humanistisen ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden opiskelijaa. Kartoitamme yhteistyössä Kivirannan koulun kanssa tuntemuksianne Kivirannan koulun lukuvuoden 2009–2010 toiminnasta. Kartoituksen tehtävänä on antaa eväitä ensi lukuvuoden 2010–2011 suunnittelulle ja yhteistyön kehittämiseksi Kivirannan koulun oppilaiden, heidän vanhempiansa ja koulun työntekijöiden kesken. Toivomme Teidän vastaavan, missä Kivirannan koulu onnistui, missä olisi parannettavaa, mihin toivoisitte koulun kiinnittävän enemmän huomiota vai olitteko yleensä tyytyväinen toimintaan. Kaikki antamanne palaute on tervetullutta ja tärkeää koulun toiminnan kehittämiseksi.

Kehityspalautteen tuloksia käytetään ensi lukuvuoden opetussuunnitelman laadinnan tukena. Lisäksi palautteet toimivat yhtenä aineistona opinnäytetyössämme, joka valmistuu kevään 2010 aikana. Kyselyymme vastataan nimettömänä, jolloin jokaisen vastaajan henkilöllisyys pysyy salassa.

Kehityspalaute palautetaan oppilaan mukana koululle suljetussa kirjekuoressa viimeistään perjantaina **26.3.2010**. Käytäkää ohessa tullutta kirjekuorta.

Haluatteko antaa luvan kehityspalautteen (rasti ruutuun):

- Ainoastaan Kivirannan koulun käyttöön
- Myös opinnäytteemme aineistoksi

Yhteistyöterveisin,

Ilpo Husa
040-7542344

Anu Ojatalo
044-0995579

Henna Saunamäki
050-3307763

ilpo.husa@tornio.fi

anu.ojatalo@humak.edu

henna.saunamaki@humak.edu

KIVIRANNAN KOULUN YHTEYSTIEDOT:

Faksi (016) 482 220
Puh. +35850569 3627 rehtori Ilpo Husa
+35840754 2344
+35850597 1648 toimistos sihteeri Raija Kahlos

Tapiolantie 8, 95410 TORNIO

kivirannan.koulu@tornio.fi
www.tornio.fi/Kivirannankoulu

Monivalintakysymyksissä vastatkaa arvosanoin 1-5 siten, että 1 on tyydyttävä ja 5 kiitettävä. Pyrkikää käyttämään koko numeroskaalaa mielipiteittenne mukaisesti. Ympyröikää sopivin vaihtoehto. Vapaamuotoisissa kysymyksissä haluamme kuulla juuri Teidän mielipiteenne. Kaikki palaute on tervetullutta.

1. Kodin ja koulun yhteistyö

	Tyydyttävä			Kiitettävä	
A. Tiedonkulku	1	2	3	4	5
B. Tapaamiskertojen määrä	1	2	3	4	5
C. Kodin ja koulun yhteistyö	1	2	3	4	5

D. Olisiko Teillä näihin asioihin jotain lisättävää? (Ruusuja, risuja, ehdotuksia tai huomioitavaa)

---

2. Opetus ja kasvatus

	Tyydyttävä			Kiitettävä	
A. Opetuksen monipuolisuus	1	2	3	4	5
B. Koulun kasvatustyö	1	2	3	4	5
C. Henkilökunnan palveluالتتتت	1	2	3	4	5

D. Olisiko Teillä näihin asioihin jotain lisättävää? (Ruusuja, risuja, ehdotuksia tai huomioitavaa)

KIVIRANNAN KOULUN YHTEYSTIEDOT:

Faksi (016) 482 220
 Puh. +35850569 3627 rehtori Ilpo Husa
 +35840754 2344
 +35850597 1648 toimistosihteerii Raiija Kahlos

Tapiolantie 8, 95410 TORNIO

kivirannan.koulu@tornio.fi
www.tornio.fi/Kivirannankoulu

3. Koulun ilmapiiri

	Tyydyttävä			Kiitettävä	
A. Lasten viihtyvyys	1	2	3	4	5
B. Koulun turvallisuus	1	2	3	4	5
C. Koulun yhteishenki	1	2	3	4	5

D. Olisiko Teillä näihin asioihin jotain lisättävää? (Ruusuja, risuja, ehdotuksia tai huomioitavaa)

---

4. Muut

	Tyydyttävä			Kiitettävä	
A. Kouluruuan laatu	1	2	3	4	5
B. Koulun siisteys	1	2	3	4	5
C. Koulukuljetus	1	2	3	4	5

D. Olisiko Teillä näihin asioihin jotain lisättävää? (Ruusuja, risuja, ehdotuksia tai huomioitavaa)

---

5. Mitä muuta haluaisitte vielä sanoa?

Kiitos ajastanne ja vastauksestanne!

KIVIRANNAN KOULUN YHTEYSTIEDOT:

Faksi (016) 482 220
 Puh. +35850569 3627 rehtori Ilpo Husa
 +35840754 2344
 +35850597 1648 toimistosihteeri Raija Kahlos

Tapiolantie 8, 95410 TORNIO

kivirannan.koulu@tornio.fi
www.tornio.fi/Kivirannankoulu